The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. XI. Kaina 3c. Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Spalio-October 16 d., 1924 437 No. 249

Sovietai gaus $38,000,000

Davė Amerikos kapitalistams didelių koncesijų Gruzijoje

ZR-3 parskrido Amerikon

Sovietų valdžios koncesijos Amerikiečiams

Paveda eksploatuoti mangano laukus Gruzijoj, už ką bolševikai gaus 38,000,000 dolerių.

MASKVA, spalio 15. — Derybos tarp sovietų valdžios ir Amerikos kapitalistų, newyorkiškės W. A. Harriman & Co. firmos atstovaujamų, tapo pabaigtos ir kontraktas del eksploatavimo mangano laukų Gruzijoj pasirašytas.

Einant kontraktu, amerikiečiai mokės sovietų valdžiai dalį pelno, po 3 dolerius nuo tono, kol bus nutiesti keliai, pastatytas uostas, įsteigtos kasyklos ir padaryti kiti pagerinimai; po to sovietams bus mokama po 4 dolerius nuo tono mangano.

Koncesijos duodamos amerikiečiams dvidešimčiai metų. Per pirmuosius penkerius metus amerikiečiai tikisi išgabenti viso 2,750,000 tonų, o vėliau tas išgabenimas žymiai pakilsiąs.

Kontrakto sąlygomis sovietų valdžia jokių pamokėjimų išanksto negauna, bet jeigu sovietai pildys kontrakto sąlygas, tai galų gale jie gaus iš amerikiečių už duotas jiems koncesijas viso apie 38 milijonus dolerių.

Padarytaja sutartim amerikiečių eksploatatoriai turi teisės samdyti vietos darbininkus rusus savomis sąlygomis, o taipjau parsigabenti iš Amerikos ar kurių nors kitų užsienio kraštų mašinas ir kitas reikalingas įmones be jokio muito.

Oro milžinas ZR-3 parskrido į Ameriką

Iš Vokietijos į Jungtines Valstijas, viso 5,006 mylių, padarė per 3 dienas ir 9 valandas.

LAKEHURST, N. J., spalio 15. — Dirižablis ZR-3, parskridęs Atlantiko vandenyną, atvyko ir nusileido Lakehursto lauke šiandie 9:55 val. ryto.

Savo kelionę iš Friedrichshafeno, Vokietijos, į Lakehurstą, viso 5,006 amerikietiškas mylias (8,050 kilometrų), tasai oro milžinas padarė per 81 valandą ir 25 minutes, gabendamas 32 pasažieriu.

Atskridusį milžiną pasitikti suplaukė minių minios žmonių.

Prezidentas Coolidge atsiuntė dirižablio ZR-3 komandoriui Dr. Eckener'ui pasveikinimą del laimingai pabaigtos kelionės per Atlantiką.

DANVILLE, Ill., spalio 15. — Hoopestonė gaisras sunaikino didelius Hoopestone Canning kompanijos tvartus, kuriuose sudegė ir 200 mulų.

Francija pripažinsianti sovietų Rusiją rytoj

Teikdama pripažinimą Francija pasilaiko visas teises del Rusijos skolos francuzams.

PARYŽIUS, spalio 15. — Gautomis oficialiuose rateliuose informacijomis, Rusijos sovietų respublika busianti Francijos valdžios pripažinta ateinantį penktadienį, spalio 17.

Tomis informacijomis Rusija businti pripažinta de jure tokiomis sąlygomis, kad Francijos valdžia ir Francijos piliečiai, kurie turi Rusijos bonų sumoj apie 12 bilijonų aukso frankų, pasilaiko sau visas teises. Kartu su Francijos valdžios paskola duota Rusijai prieš karą, Rusijos skola francuzams siekia viso apie 91 bilijoną frankų.

Vokietijos $200,000,000 paskola išgaudyta

Kvotos visuose kraštuose gaudyte išgaudytos; vieni amerikiečiai butų penkeriopai išpirkę

LONDONAS, spalio 15. — Gautais čia pranešimais, paskelbta 200,000,000 dolerių paskola Vokietijai buvo visur išpirkta toli daugiau nei buvo kuriam kraštui skirta kvota — išskiriant tik Olandiją, kur paskola didelio palankumo nerado. Anglijai skirta 60,000,000 dolerių kvota buvo bematant išpirkta ir anglų bankininkai sako, kad lengvai butų galima buvę paskolos bonų parduoti dvigubai daugiau.

Amerikos kvota $110,000,000 išgaudyta kaip hot cakes

NEW YORKAS, spalio 15.— Amerikai skirta $110,000,000 paskolos kvota buvo išgaudyta pirmiau nei paskola spėta paskelbti, ir dabar tos paskolos vedėjai sakos turį užsakymų tos Vokiečių paskolos bonams daugiau nei už 500,000,000 dolerių.

Vokietijos Reichsbanko pirmininkas Dr. Schacht radiogramu dėkoja New Yorko finansininkui J. P. Morganui už sekmingą sukėlimą paskolos Vokietijai.

ASTRONOMAS LARKIN MIRĖ

LOS ANGELES, Calif., spalio 13. — Žinomas Amerikos astronomas ir rašytojas įvairiais mokslo klausimais, Edgaras Lucien Larkin'as, užvakar mirė, sulaukęs 77 metų. Larkin'as buvo Mount Lowe observatorijos direktorius. Jis mirė beveik visiškas beturtis.

Pilietinis karas Kinuose

Bandoma atnaujinti kovą del Šanghajaus.

ŠANGHAJUS, Kinai, spalio 15. — Šanghajaus gyventojuose kiniečiuose pasireiškia didelio neramumo pasklidus girdams, kad generolas Hsu Šu-Tseng bandąs surinkti išblaškytas Čekiango jėgas ir iš naujo pradėti kovą su Kiangsu kariuomene.

Pranešimai sako, kad gen. Hsu papirkęs Hupeh provincijos kareivius, čjusius išvien su Kiangsu armija, kad jie prisidėtų prie sunuštos Čekiango kariuomenės ir eitų prieš Kiangsu karinį gubernatorių generolą Či Sieh-Juaną.

Kova Kantone

KANTONAS, spalio 15. — Šiandie Kantono gatvėse ėjo atkakli kova tarp Pirklių savanorių korpuso ir taip vadinamos "raudonosios armijos", susidedančios iš kiniečių darbininkų. Visas biznio judėjimas mieste sustojęs.

Čangas netekęs 14,300 kareivių

MUKDENAS, Mandžurija, spalio 15. — Kova ties Šanhaikuanu nesiliauja.

Generolo Čang Tso-lino armijos, kovojančios su Pekino valdžios jėgomis Mandžurijos-Čihli pasieny, nuostoliai yra daug didesni nei pirmieji pranešimai skelbė. Vėlesni apskaitymai parodo, kad jis yra netekęs apie 14,300 kareivių, užmuštų ir sužeistų.

Didelio mušio laukiama Šanhaikuane šią savaitę, kai kovos vieton atvyks Pekino valdžios karo vadas gen. Vu-Pei-Fu su trečia savo jėgų divizija.

Vahabiai paėmė Mekką

Okupantai laikosi ramiai ir pranešė konsulams Jeddoj, kad svetimšaliams negresiąs joks pavojus.

KAIRAS, Egiptas, spalio 15. —Arabų vahabių jėgos, kurių spaudžiamas Hedžazo hašimitų dinastijos karalius Husseinas buvo priverstas atsisakyti sostą ir pavesti jį savo sunui Ali, šiandie įėjo į aptuštėjusį šventąjį musulmonų miestą Mekką.

Mieste visai ramu, jį užėmusieji vahabiai niekam nieko nedaro, susilaikydami nuo bet kurių ekscesų.

Vahabių vadai pranešė konsulų korpusui Jeddoj, kad svetimšaliams mieste negręsiąs nė mažiausias pavojus ir kad užėmusios Mekką jėgos Jeddos miesto nepulsią.

TRAUKINIO KATASTROFA

Du traukinio darbininkai žuvo

ABILENE, Texas, spalio 14. — Anksti šį rytą susikulė netoli Sweetwater greitasis Texas & Pacific traukinys. Du traukinio tarnautojai užmušti. Pasažierių niekas nenukentėjo.

FEDERALĖ VALDŽIA GINS NEGRŲ TEISES

WASHINGTONAS, spalio 15. — Federalė valdžia stos ginti New Orleans'o muitinės viršininką L. Coheną, negrą, kurį teismo keliu nori tam tikri elementai pašalinti iš vietos del to, kad jo oda yra juoda. Gindama Coheną, valdžia kartu gins ir konstitucijos XIV priedą.

Ispanija mobilizuoja didžiausią pasauly armiją

Pašaukta į eiles 900,000 rezervos ispanų "jėgoms sustiprinti Morokkoj ir namie".

MADRIDAS, Ispanija, spalio 15. — Karaliaus Alfonso XIII įsakymu į eiles pašaukta rezervos 1920-21 ir 22 metų klasės.

Tai beveik visuotina kareivių mobilizacija, kuri duos Ispanijai didžiausią pasauly armiją. Kiekvienoj klasėj skaitoma 300,000 vyrų, o su esančiais po ginklu 300,000 kareivių Ispanijos nominalės jėgos susidės iš 1,200,000 kareivių.

Savo proklamacijoj karalius sako, kad mobilizacija daroma tikslu "sustiprinti ispanų armiją Morokkoj ir pačioj Ispanijoj".

Anglų-Turkų karo pavojus praslinko

Abidvi valstybės savo ginčą del Mosulo pavedė išspręsti Tautų Sąjungos tarybai.

LONDONAS, spalio 15. — Pavojus, kad tarp Anglijos ir Turkijos gali įvykti ginkluotas susikirtimas del Mosulo, praėjo. Abiejų kraštų valdžios sutiko ir savo ginčą pavedė Tautų Sąjungos tarybai spręsti.

FARRINGTON RENOMINUOTAS

Illinois angliakasiai vėl pastatė jį kandidatu į organizacijos prezidento vietą.

SPRINGFIELD, Ill., spalio 15. — Illinois Mine Workers 232 lokalės unijos kandidatu į angliakasių organizacijos prezidento vietą nominavo vėl Franką Farringtoną. Jo vyriausias oponentas, John W. Hindmarsh iš Rivertono, nominacijos tegavo 78 balsus.

ORAS

Oficialis oro pranašas šiai dienai pranašauja:

Chicago ir apielinkė: — Nevienodas oras; galima laukti lietaus; maža temperaturos atmaina; vidutinis mainąsis vėjas.

Vakar temperatura vidutinai siekė 58° F.

Šiandie saulė teka 6:04, leidžiasi 5:08 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 15 d., užsienio pinigų ne mažiaus kaip už $25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	$4.49
Belgijos, 100 frankų	$4.84
Danijos, 100 kronų	$17.29
Italijos, 100 lirų	$4.37
Francijos, 100 frankų	$5.26
Norvegijos, 100 kronų	$14.09
Olandijos, 100 florinų	$39.22
Suomijos, 100 markių	$2.52
Šveicarijos, 100 frankų	$19.20
Šveicarijos, 100 frankų	$19.23

Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už kožną siuntinį. Norint pasiųsti telegramu — dar 50 centų daugiau.

Berline susekta netikrų pasportų dirbtuvė

Du "fabrikantai," pardavinėjusieji netikrus dokumentus emigrantams į Ameriką areštuota

BERLINAS, spalio 15. — Berline susekta visas fabrikas, kuriame buvo fabrikuojami netikri Amerikos pasportai. Du tokiu pasportų fabrikuotoju — vienas Amerikos, antras Lenkų piliečiai — tapo suimti ir dabar laikomi Berlino kalėjime. Juodu fabrikuodavo netikrus Amerikos pasportus ir pardavinėdavo juos rusams, lenkams ir įvairių Baltijos valstybių emigrantams, norintiems kaip nors įsigauti Amerikon.

Pasirodė, kad ne tik pasportai buvo fabrikuojami, bet taipjau ir visoki kitoki dokumentai — gimimo metrikai, gydytojų liudymai, konsulo leidimas ir vizos buvo taipjau padirbami.

AVIACIJOS NELAIMĖ

Aeroplanui nukritus du žmonės užsimušė

DOVER, Ohio, spalio 15. — Ties Zoarville, netoli nuo čia, nukrito žemėn armijos aeroplanas. Pilotas Wood, 26 m., ir pasažierius Murray, 35 m., užsimušė. Aeroplanui nukritus įvyko ekspliozija, nuo kurios visa mašina užsidegė. Traukinio mašinistas, pamatęs nelaimę, sustabdė traukinį ir pasažieriai atbėgo gelbėti; bet rado jau lavonus žuvusiųjų labai apdegusius.

PASMERKTAS ELEKTRINĖJ KEDĖJ MIRTI

GARY, Ind., spalio 15. — Kriminalis teismas pasmerkė elektrinėj kedėj mirti Petrą Vergolinį. Jis buvo kaltinamas del nužudymo 10 metų mergaitės Annos Tomisič šių metų rugsėjo 2 dieną.

KASTUVUI UŽGAVUS DINAMITĄ, 3 DARBININKAI UŽMUŠTA.

KNOXVILLE, Tenn., spalio 10. — Kasant rusius naujiems geležinkelio stoties triobėsiams Cassvelly, garinis kastuvas užgavo dinamito kaištį, kuris sprogdamas tris darbininkus užmušė, o keturis sunkiai sužeidė.

APIPLĖŠĖ "FORVERTSĄ"

NEW YORKAS, spalio 11.— Laiku, kai žydų dienraščio Forverts ofise buvo ruošiamos mokėti darbininkams algos, įpuolę trys banditai atėmė iš kasieriaus 11,358 dolerius ir sėdę automobilin paspruko.

ALIEJAUS TANKAI DEGA

DALLAS, Tex., spalio 13. — Čia dega šeši milžiniški Clayco kompanijos aliejaus tankai. Gesinant gaisrą šeši gaisrininkai ir vienas šiaip žmogus pavojingai apdegė. Nuostoliai padaryti siekia daugiau nei 100,000 dolerių.

RUMANIJA PRIIMA NAUJĄ KALENDORIŲ

BUCHARESTAS, spalio 14. — Pradedant šią dieną Rumanija meta senojo kalendoriaus vartojimą ir priima visur dabar vartojamąjį t. v. Griegoriaus kalendorių.

Gražiausia pasauly moteriškė nusižudė

NEW YORKAS, spalio 15. — Rašytoja dramaturgė Mrs. Lewis B. Woodruff, 40 metų amžiaus, artistų rateliuose žinoma kaipo "gražiausia pasauly moteriškė", vakar nusižudė čia, iššokdama pro langą nuo antrojo augšto savo dailių namų Penktojoj Avenue.

Ji jau kuris laikas sirguliavo ir nuolatos buvo dviejų slaugių dabojama. Vakar, slaugėms valandėlei pasišalinus iš kambario, ji iššoko pro langą gatvėn ir užsimušė.

Mrs. Woodruff po tėvais buvo Helena Smith, kilus iš Albany, ir savo laiku buvo paskilbus kaip gražiausia pasauly moteriškė. Ji buvo nebloga rašytoja, parašius keletą apysakų ir keliolika scenos veikalų, kurių ne vienas buvo New Yorko Broadway teatruose vaidinamas.

VISOS ŽUVYS TURĖJO BUT GIRTOS

Kai valdžios agentai suvertė upėn $200,000 vertės degtinės.

PHILADELPHIA, Pa., spalio 15, — Deputy maršalai vakar sunaikino konfiskuotos įvairios rūšies degtinės, vynų ir likerių vertės už 200,000 dolerių. Visas tas geras štofas buvo suverstas į Schnylkill'o upę — gosh!

UŽSIMUŠĖ ŠOKDAMA IŠ AUTOMOBILIO

PEKIN, Ill., spalio 15. — Bijodama, kad jos automobilis nesusikultu su kitu skersine gatve atlekančiu automobiliu, Berta Turnell'ienė šoko iš savo mašinos ir smarkiai krisdama užsimušė.

Revoliucija Nikaraguoj

SAN SALVADORAS, spalio 15. — Gautais čia pranešimais Nikaraguoj kilus revoliucija, kuriai vadovauja gen. Emilliano Chamorro. Nikaraguos valdžia tečiau tvirtina, kad ji pilnai kontroliuojantį dalykų padėtį.

ATSIDARĖ KASYKLOS, KUR 11 METŲ BUVO UŽDARYTOS

COLUMBUS, Ohio, spalio 15. — Blue Rock kasyklos Muskingum kauntėj, kurios per vienuoliką metų buvo uždarytos, dabar vėl atsidarė, duodamos darbo 200 darbininkų.

Kasyklos buvo uždarytos del vandens užliejimo jų 1913 metais.

ATKASĖ 9 PĖDŲ ILGUMO ŽVĖRIES ILTĮ

CINCINNATI, Ohio, spalio 15. — Darbininkai kasdami revą vandens įvadoms, dešimt pėdų žemės gilumoj atkasė milžinišką, tur but priešistorinio gyvuno iltį. Iltis buvo apie 6 colius skersainio ir 9 pėdas ilgio.

SUSTREIKAVO 550 STUDENTŲ

CLEMSON COLLEGE, S. C., spalio 15. — 550 valstijos giobojamos Clemson kolegijos studentų paskelbė streiką, reikalaudami geresnio maisto ir pašalinimo valgyklos prievaizdo Harcombe.

SUĖMĖ DU ŽMOGŽUDŽIU NEGRU

ST. LOUIS, Mo., spalio 15. — Suimta du negrai, Fr. Smith ir Harvey Davis, įtarti del užmušimo rugsėjo 30 dieną vieno laikraščių agento, W. Funkhausero iš Mattoon, Ill. Kaltinamieji tardyme prisipažino padarę tai apiplėšimo tikslu.

Visa Lietuva Susiinteresavus

Naujienų prieteliai iš įvairių dalių Suvienytų Valstijų praneša mums, jog visa Lietuva yra susiinteresavus Naujienų telegrafinėms pinigų perlaidomis,

Lietuvos kaimiečiai ir miestelėnai rašo savo giminėms Amerikoje, kad jiems butų siunčiami pinigai telegrafu, nes jie gauna greitai ir be jokio klapato iš artimiausio jiems pašto.

Naujienų telegrafinės perlaidos yra greičiausias pinigų pasiuntimo budas: į 4 iki 10 dienų pinigai išmokami adresantams po išsiuntimo iš Chicagos. O pinigai telegrafu yra išsiunčiami iš Naujienų beveik kasdieną. Naujienų telegramos kainuoja tik

50 CENTŲ

Siųsdami iš kitų miestų reikalaukit musų Telegrafinių aplikacijų; vietiniai, kam nepatogu pasiekti musų ofiso, kreipkitės į sekamus musų skyrius:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

KEPYKLA "MILDA"

Šiauliai. — Šiauliuose perną metą įsisteigė cukrainė ir kepykla "Milda", kurioje buvo gan pavyzdingai ir švariai atliekamas darbas. Pasikeitus kepyklos vedėjai, kepykla visai atsimainė — švarumas pranyko, nes pirktuose "Mildoje" baltos duonos kepaliukuose dažnai randama šniurgalių ir t. p. šlamštų. Antrą, kepykla, matyt, nori panaikinti pasnikus, nes be paminėtų šlamštų randasi duonoje svirplių. Be to, įėjus kepyklon pirkėjui sudaro gan blogą įspudį, nes kitoniškos kalbos nesigirdi, kaip tik lenkų.

Butų gan malonu, kad į tai gerb. kepyklos "Milda" vedėja kreiptų domės.

— A. S—as.

VIEKŠNIAI, MAŽEIKIŲ APSK.

Turbut į nieką kitą nėra čia kreipiama taip mažai domės, kaip į vaidybos esmą. Nesakysiu, kad jos visiškai čia nebutų. Ji, kaipo tokia, yra ir net labai dažnai praktikuojama (vakarai), bet negalima pasakyti kad tai butų vaidyba pilnoje to žodžio prasmėje. Greičiau —vaidybos darkymas. Ir labai apgailėtina, kad nesimato jokio pasiryžimo, kad "vaidybai" davus vaidybos vardą; nesimato menininkiškosios, o vien tik "kišenės politika". Ir kaipo viso to pasekmė: atšalimas sveikosios visuomenės dalies nuo vaidybos. Ligai receptas—vienas: pastatyti vaidybą jai priderančioj aukštumoj. Bet, dėja, nesimato tam pastangų. Ir "pavasarininkai", kurie čia gal daugiausia veikia, ieško kaip matoma ne kitokių receptų kaip tik receptų "kišeninių".

Viekšniuose yra nemažas davatkų bei moterėlių korpusas, kurios apie meną, tuo pačiu ir apie vaidybą, mažai tenusimano. Čia "pavasarininkai" imasi vaidinti veikalus, kaip šv. Barbora, Genovaitė ir kitus šventuosius. Davatkos ir moterėlės tokius veikalus (del gražios antraštės) uoliai remia, na... ir lieka šiektiek pelno. Puikus progos išnaudojimas!

O kas link pačios vaidybos, vaidinant kad ir Genovaitę, galima tarti Tautos Teatro direktoriaus p. Sutkaus žodžiais: "Artistai vaidino patys save, o ne veikalo tipus". —S.

Jau atėjo Kulturos
No. 9.
Kaina 30c.
Gaukite Naujienose
1739 S. Halsted St.

AUTOMOBILIAI

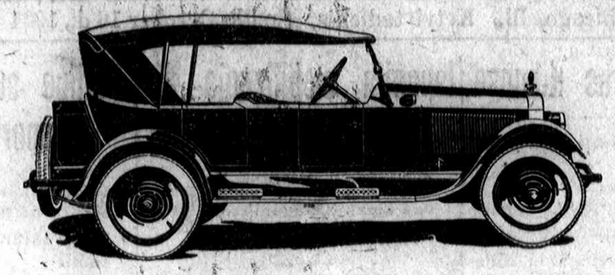

Naujos mados išdirbimo automobiliai su dideliu atpiginimu. Atidaryti ir uždaryti modeliai.

Wm. Landshaft & Bros.

2336 Milwaukee Ave.
Tel. Humboldt 0502

Puikus Metinis Balius

Rengia
VAKARINĖS ŽVAIGŽDĖS PAŠ. KLIUBAS

Subatoj, Spalio (Oct.) 18 d., 1924

Mildos Svet., 3142 So. Halsted St.

Pradžia 7 val. vaakre. Įžanga 35c. ypatai.

Prie geros unijinės orkestros bus smagu šokti.
PASTABA: — Ant šio baliaus jauni vyrukai, nuo 16—40 metų bus priimami į Kliubą be įstojimo mokesties, arba įstojimą už dyką. Delto gerbiamieji, neužmirškite dienos ir vietos šio baliaus.
Kviečia visus KOMITETAS.

NEPAPRASTOS RISTYNES

ir sunkiųjų vogų kilnojimo kontestas už čempionatą.

Pėtnyčioj, Spalio-Oct. 17 d., 1924

Columbia Hall,
48 & Paulina St.

DR. TEODOR STEJKE
Lenkijos čempionas 230 svarų
VS
J. ANDRIJAUSKAS
Lietuvių čempionas 260 svarų

J. BANCEVIČIUS
Lietuvių čempionas 180 svarų
VS
BOB MANAGOFF
Turkų čempionas 220 svarų

Pasaulinis sunkiųjų vogų standard kelimas: viena ranka virš galvos; abiem rankom virš galvos ir ant tilto (bridge).

Dalyvauja: J. Augustas Freimontas, Jonas Koudis, Mike Urnežis ir kiti. Bus deleisti visi, kurie nori tapti čempionais ir aplaikyti auksinį medalių.

Ateikite ir laimėkite dovanas. Ateikite ir bukite teisėjais sprendime dovanų ir čempionų čempiono titulo.

Durys atsidarys 6:30 v. vak. Programas prasidės 8:15 vak.

Įžanga: $1, $1.50 ir $2.20.

ELEKTRA

Šviesą ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Atkeliauja
Įdomus
Svečiai
Smilgių
šeimyna
Sekite
Naujienas
ir Laukite

Tel. Blvd. 8188
M. Woitkewicz
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekvienam atsitikime. Teikia ypatiška prižiurėjimą. Duodu patarimus moterims ir mergėnoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Telefonai: Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.
Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dėiną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prosfect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist

Tel. Boulevard 6487
4849 So. Ashland Ave.
Kampas 47-tos ant 2 lubų
1801 Blue Island Ave
Phone Roosevelt 2025

Francuziškas Daktaras
Specialistas kraujo ,odos, chroniškų ir slaptų ligų
Gydo su pagelba naujausių metodų X-Ray Spindulinė
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10.
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;
Biuras 4204 Archer Ave.
Kampas Albany Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716
Dr. J. W. Beaudette

NORĖDAMI!
PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Room 1117—1122
127 N. Dearborn Str.
Telef. State 7521
Vakarais ir nedėlios rytą:
ofise "Naujienų" name:
1739 So. Halsted Str.
Telef. Roosevelt 8500
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.

A. A. Olis
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1557.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakare
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036
Ant Bridgeporto Seredoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

Tel. Lafayette 4223
Plumbinb, Heating
Kaiko lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

MRS. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.
Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagelbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. J. CHRZAN
Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapumo ligas.
1046 Milwaukee Ave.,
kampas Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 9130.

BE PERTRAUKOS
20 metų praktikavimo
Kuris buvo pertrauktas 6½ metus tarnavimo Jungtinių Valstijų Armijoj, šiuo skelbiama, kad
Dr.George U.Lipshulch
Atidarė savo ofisą
Kambarys 704, State-Lake Bldg.
190 N. State St.,
Praktika bus aprubežiuota: Gynecologija, Chirurgija ir Vereninės ligos.
Telefonas Randolph 5389

LIETUVIŲ DAKTARAI
Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasirįžę tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 deina
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107 ....
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel . Lafayette 4146

Jei nori ką nors parduot tai pagarsink Naujienose.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadieniais

Spalio 16, 1924 Eilinis No. 80.

Visi šiam skyriui raštai reikia adresuoti L. S. S. Sekretoriui A. Žymontas, 1739 So. Halsted St., Chicagò, Ill.

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

Centro Sekr. **A. Žymontas,** 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Organizatorius **J. Šmotelis,** 10604 Edbrooke Ave., Chicago, Ill.
Sekr.-Iždin. **P. Miller,** 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius **A. Kemėža,** 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.

NARIAI:
A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
J. Degutis, 1521 N. Irving Ave.
J. Vilis, 1511 N. Wood St.
J. J. Čeponis, 4138 Archer Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Pirmininkas — **F. Skamarakas,** 6829 Calumet Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — **A. Vilis,** 2241 North Western Ave., Chicago, Ill.
Kasierius — **A. Kemėža,** 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.
Finansų Sekr. — **O. Banienė,** 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius — **J. Vilis,** 1511 N. Wood St., Chicago, Ill.
Nariai — **V. Mišeika, F. Tverijonas.**

Žmonijos turtas yra visos žmonijos padaras, bet ne atskirų žmonių

Kad iš geležies ir plieno didelę verpiamąją mašiną padirbti, reikalingi tam tikri fabrikai, dirbtuvės, liejyklos ir visokie kiti prisirengimai. Be to, reikalinga fabrikai, kur iš geležies dirba plieną. Dar reikalingos kasyklos, kur kasama geležies rudis. Dar reikalingi geležinkeliai ir garlaiviai, kurie nuvežtų geležies rudis arba geležį arba pačią mašiną nors į kitą žemės galą. Be tokių fabrikų, dirbtuvių ir kasyklų visai negalima šiandieninė verpiamoji mašina padirbti.

O kad veiktų tos kasyklos, dirbtuvės ir fabrikai, tam taip pat reikia visokių mašinų. O jas taip pat reikėjo sugalvoti ir padirbti. Ir jos visos lygiai taip pat sugalvotos, kaip ir verpiamoji. Del kiekvienos mašinos padirbimo reikėjo daug ir labai daug žmonių įvairių kraštų ir laikų. Išeina, kad verpiamąją mašiną galima buvo sugalvoti tik tada, kai jau kitos mašinos buvo sugalvotos. O tas galima buvo sugalvoti tik tada, kai buvo sugalvotos trečiosios, ketvirtosios, penktosios, dešimtosios ir t. t. Visos turėjo eiti viena po kitos.

Bet viena — mašiną sugalvoti, o antra — ji padirbti. Ją dirbo taip pat daugybė žmonių. Vieni ją liejo, kiti šlifavo, treti kalė, kiti vežė, kiti kasė žemėj. Kiekviena mašina yra daugelio darbininkų padaras. Ir jie visi reikalingi verpiamąjai mašinai padirbti.

Bet ne jie vieni reikalingi. Juk visi fabrikų ir dirbtuvių darbininkai turi valgyti ir gerti, apsitaisyti ir turėti visą, kas pragyvenimui reikalinga. Jiems visiems reikalinga ir valgymas, ir gėrimas, ir butas, ir drabužiai. Kas nors turi tą jiems pagaminti, kol jie dirba fabrikuose ir dirbtuvėse verpiamąją mašiną. Reikia, kad jiems kas nors ir žemę artų, ir javus sėtų, ir piautų, ir kultų, ir duoną keptų ir išvežiuotų, namus statytų, drabužius siutų. Bet tam padaryti, taip pat reik žinoti, kaip tas daryti, reikėjo tam visokios priemonės sugalvoti. O jos taip pat ne išsyk sugalvotos, bet daugelio žmonių, visokių kraštų ir laikų. Žemę maitingąją dirba tai pat daug, daug žmonių. Be jų pagelbos, be jų duonos, joks darbininkas jokios mašinos nepadirbs. Štai kiek žmonių įtraukta į tą darbą. Ir jie visi reikalingi.

Bet ir tuo viskas nepasibaigia. Dar kai ko reikia. Nors mažiausiam šriubeliui kokiai mašinai, juk reikia žmogaus žinančio. Vienas blogas šriubelis gali išsyk sugadinti didžiausią ir brangiausią mašiną. Ją gali statyti tiktai žmonės nusimaną tame reikale ir dar kituose moksluose. Kaip, pavyzdžiui, mašinos statomos? Pradžioj išbraižomi jų braižiniai. Kiekvienai mašinai yra daromas savo braižinys. Kai jos braižoma, tai išskaičiojama kiekvieno šriubelio, kiekvienos svirtelės, kiekvienos atramos ilgumas, platumas ir stiprumas, ir kiekvieno rato skersinis. Juk kiekvieną dalelę reik prie kita kitos pritaikyti, o tam reik viską išmatuoti ir išskaičiuoti. Tas padaryti nėra taip lengva. Tam reik mokyto žmogaus, mechaniko, inžinieriaus. Be to, reik išbandyti kiekvienos medžiagos stiprumas. To ir mokina mokyklose, technikos mokyklose ir kitose mokslo įstaigose. Tenai kiekvienas mokinys, kiekvienas studentas turi per kokius keturis ar penkis metus išmokti dvidešimt ar trisdešimt visokių mokslų. Bet iš kur tie visi mokslai atsirado? Čia padirbėjo taip pat daug žmonių — protingų, mokslinčių, akylų ir ištvermingų. Jei nebutų jų — nebutų ir mašinų. Norint vieno mokslo išmokti, reik nusimanyti kituose, bet tiems išmokti reikalinga pažintis su trečiais, ketvirtais ir penktais mokslais. Be to, reikalingas tam tikras proto išlavinimas, supratimas, mokėjimas saprotauti ir į viską įsigilinti. Žodžiu sakant, turi but ne vien geras specialistas, bet ir apšviestas žmogus. O apšvietimas, tai yra visokie mokslai ir proto išplėtojimas — darbas daugelio milionų žmonių, gyvenusių pirm musų ir dabar gyvenančių. Jei nebutų jų — nebutų ir mašinų.

("Iš tamsios praeities į šviesią ateitį").

Didelis pasisekimas Anglijos darbiečių ministerių

Pereitą vasarą lankėsi Anglijoje žinomas žurnalistas ir redaktorius žurnalo Review of Reviews, Albert Shaw. Jis tame žurnale parašė ilgą straipsnį apie Angliją abelnai, ir apie Darbiečių valdžią, ypatingai. Sako, kad dabartinė valdžia yra pripažinta kiekvieno žurnalisto ir rašytojo, kaipo geriausia valdžia kokią kada nors Anglija yra turėjusi. Net ir senų partijų lyderiai pripažysta, kad MacDonaldas yra geriausias užsienių ministeris iš visų buvusių ministerių. Jo atsinešimas link Vokietijos yra pažymėtas kaipo labai geras dalykas. Su juo gali susikalbėti vokietys, francuzas arba amerikietis. Tai puikus žmogus. Kaipo parlamento žmogus, jis yra geriausias ir pažįsta parlamentarizmą puikiausiai. Jis taip pat yra labai geras kalbėtojas.

Snowden'as yra visų pripažintas kaipo geriausias žinovas finansų. Tai buvo pripažinta jo partijos priešininkų, kuomet jis patiekė naują metinį biudžetą. Bet jis nelabai sutiko su patiektu Dawes planu. Jis sukelia daug diskusijų francuzų spaudoje delei to plano. Bet jis yra labai geras ir teisingas žmogus.

Thomas yra gerai žinomas ir Amerikoje, kaipo darbininkų vadas, dabar yra kolonijų ministeris. Jis yra geras kalbėtojas ir greitas diskusuotojas parlamente. Jis yra visai tinkamas šalies administratorius.

Sidney Webb, kurį Amerikos studentai pažįsta kaipo rašytoją ir tyrinėtoją istorijos, darbininkų ekonomikos ir socialio progreso. Jis yra sekretorius taip vadinamų naminių reikalų.

Didieji laikraščių leidėjai irgi pripažįsta, kad MacDonaldas, tai geriausis Ministeris - Pirmininkas Anglijoje. Tik tiek jam užmetama, kad jis perdaug rupinasi užsienio reikalais, bet permažai kreipia domės į naminius reikalus.

Per daugelį metų, laiks nuo laiko, aš girdėjau kalbas Anglijos Parlamento narių, bet tokio kalbėtojo kaip Tom Shaw, aš dar negirdėjau. Jis yra darbo ministeris ir jau labai daug kilusių straikų jis pasekmingai sutaikė.

Anglijoje darbo ministerija yra nuversta; bus kiti rinkimai. Dabar jau galima pranašauti, kad Darbiečiai didelėje daugumoje vėl bus išrinkti, nes jie savo darbais parodė, kad moka dar geriau valdyti šalį, negu seniau valdydavo lordai.

Tik komunistai priešinasi Darbiečių valdžiai. Bet jeigu jie butų nuoseklūs, nei jie nesipriešintų. Juk niekas kitas, kaip tik Darbiečių valdžia pripažino Rusiją. Komunistai užtai turėtų buti dėkingi Darbiečių valdžiai. Be to dar, Darbiečių valdžia neteisė nei komunistų redaktorių, kurie kurstė Anglijos kareivius. Komunistai ir už tai turėtų buti dėkingi. Čia galima atspėti komunistų troškimus, — jie norėtų, kad Darbiečių valdžia įsteigtų Anglijoj tokią valdžią, kokia yra Rusijoj, — diktaturą. O Anglijoj nei žmonės, nes Darbiečių valdžia apie tokią diktaturą, kokia yra Rusijoj, nei pamislyti nenori. Ir gerai daro. Nes iš Rusijos diktaturos yra tiktai nauda kraugeriams - komisarams, o liaudis turi kęsti didžiausią priespaudą, pusbadžiauti ir mirti iš bado.

Man daug geriau patinga Anglijos Darbiečių valdžia negu Rusijos budeliška valdžia.

— **Politikas.**

Sacco-Vanzetti

Darbininkų kankiniai iš laikų Palmerio "raudonų" areštų Nicola Sacco ir Bartolemeo Vanzetti jau sėdi kalėjime nuo gegužės 5, 1920, kuomet šalyje siautė Palmerio sugalvotas "raudonas" užpuldinėjimas — kratos masiniai areštai. Tie masiniai areštai buvo atkreipti daugiausiai prieš svetimšalius ir prieš radikalus.

Dabar tų dviejų darbininkų byla yra labai kritiškame padėjime. Jiems jau gresia kartuvės.

Jie gyveno netoli nuo Brockton, Mass. Tais laikais, kuomet siautė Palmerio sauvalė, jie rengėsi surengti masinį protesto mitingą prieš neteisingą nužudymą darbininko Andreas Salsedo, kuris buvo išmestas per langą 14 augšto New Yorke, Justice Departamente. Sacco ir Vanzetti turėjo surinkęs visus dokumentus apie misteringą Salsedo mirtį. Kaip tik Palmerio agentai dasižinojo, kad jie tokį šposą gali iškirsti, tai nieko nelaukdami, juos pačius suareštavo ir laikė kalėjime per du mėnesiu be jokio apkaltinimo.

Paskiau jiems surasta kaltė, kad jie yra nužudę čeverykų dirbtuvės sargą, trys savaites prieš jų suareštavimą. O tikrenybėje, tas sargas buvo užmuštas banditų.

Sacco ir Vanzetti pastatė daug liudininkų ir aiškiai pirodė, kad jie yra visai nekalti to sargo užmušime. Bet teismas pripažino juos kaltais ir gana.

Buvo paduotos kelios teismo apeliacijos, bet vis nieko negelbsti ir tiems darbininkams dabar artinasi elektros mirties kedė.

Darbininkai teismuose šiandie teisybės surasti negali.

Socialistų-Darbininkų Kandidatai

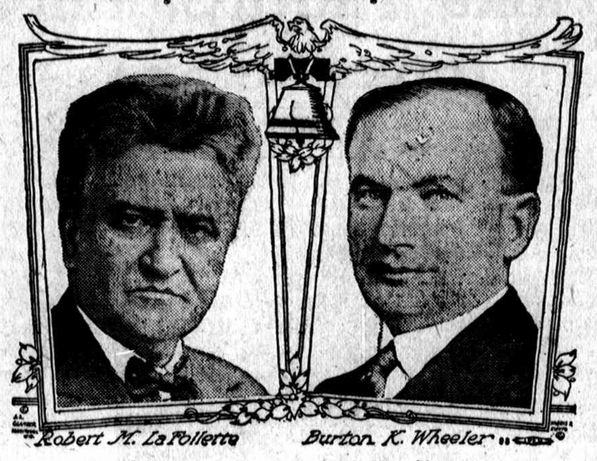

Prezidentas — Vice-Prezidentas

Robert M. La Follette

(Kandidatas į Prezidentus Neprigulmingo Progresyvio Politinio veikimo).

Šešias dešimtis devynių metų amžiaus. Gimė Wisconsin valstijoj. Wisconsino Universitete baigė teisių skyrių. Vedęs, turi 4 vaikus. Buvo distrikto advokatas nuo 1880-84. Atstovas Kongrese nuo 1885-91. Wisconsino valstijos Gubernatorium nuo 1901-05. Jungtinių Valstijų Senatoriumi nuo 1906-29.

Per 40 metų jis pašventė savo gyvenimą, kad išlaikius šalyje tikrą ir gryną demokratiją ir kad apsaugojus žmones nuo didelio išnaudojimo sukčių.

Budamas Wisconsino valstijos Gubernatorium, jis parodė didelio sumanumo ir gabumo. Kuomet pastojo į tą vietą, tai valstija buvo paskendusi skolose — $330,000. O kuomet jis užbaigė savo tarnystę, tai valstijos iždė buvo pinigų — $407,506. Dabar Wisconsino valstija yra vienatinė valstija, kuri neturi skolų. Kuomet La Follette buvo Gubernatorium Wisconsino valstijos, tai tuomet ir dabar, teisės toje valstijoje yra prižiurimos, kad nieks jų nelaužytų. Valdininkai atlieka savo pereigas rupestingai ir yra gerai prižiurimi. Biznis ir tvarka bujoja kuopuikiausiai. Jis Wisconsino valstijoj pradėjo progresyvį ir gerą darbą. Dabar ta valstija gali pasigirti savo gero vadovo puikiais darbais ir jo pavyzdį ir toliau seka.

Kaipo Jungtinių Valstijų Senatorius, La Follette, yra pripažintas kaipo vadovas progresyvių jėgų Senate. Ir jis visuomet kovoja už švarią ir veiklią valdžią. Iš jo veikimų, kaipo Jungtinių Valstijų Senatorius, galima butų prirašyti didelę knygą. Kaip tik kildavo kokie didesni valdžioje nesusipratimai arba iškildavo aikštėn valdininkų negražųs darbai, tai La Follette visuomet buvo pirmutinis kad tuojau ištyrus negražius darbus ir nusikaltusius valdininkus prašalinus iš vietos.

Jis budamas legislaturoje kovoja, kad žmonės gautų daugiau laisvės. Jis nori, kad moterys turėtų lygias teises su vyrais visokiose reikaluose. Jis kovoja, kad vaikų darbas butų apsaugotas.

Tarptautininėje politikoje, La Follette nori, kad viskas butų išspręsta Tarptautiniame teisme. Kad butų sumažintas ginklavimasis; kad butų prašalintas priverstinas kareiviavimas; kad butų įvestas referendumas jei kiltų karas; kad butų prašalinta imperialistinė politika.

Vienatinė proga Amerikos piliečiams šįmet išsirinkti sau gerą ir pažangų Prezidentą, tai balsuojant už La Follette. Visi šalies organizuoti darbininkai jau yra nutarę balsuoti už jį. Visi lietuviai piliečiai turėtų taipgi nutarti balsuoti už La Follette.

"Mes esame ant kelio pergalės".

"Darbo žmonės jau žino, kad tie žmonės, kurie daugiausia šaukė ir reikalavo karo, buvo tie, kurie tikėjosi iš karo daugiausia uždirbti".

Burton K. Wheeler

(Kandidatas į Vice-Prezidentus Neprigulmingo Progresyvio Politinio veikimo).

Burton K. Wheeler gimė Hudson, Mass., apie 20 mylių nuo Bostono. Jo tėvas buvo Kvekerių kilmės. Jis buvo jauniausias šeimynoje iš 10 vaikų.

Wheelerio tėvas buvo neturtingas, vaikus galėjo leisti tik į publišką mokyklą. Bet Burton K. Wheeler pats užsidirbo sau duoną ir mokinosi. Pasekmingai užbaigė teisių skyrių Michigano Universite 1905 metais.

Kaip užbaigė mokslą jis išvažiavo į vakarines valstijas ir apsigyveno Butte, Montana.

Čia yra didžiausios vario kasyklos pasaulyje. Korporacijos kontroliuoja viską. Darbininkai yra išnaudojami begalo. Kaip atvažiavo naujas advokatas, darbininkai pradėjo prie jo kreiptis su visokiais reikalais. Jis labai tankiai gindavo darbininkų reikalus teismuose dykai. Jis reikalaudavo teismo, kad butų pripažinta teisybė netik turtingiems bet ir biedniems darbininkams. Darbininkai įtikėjo jam, o korporacijos pradėjo jo bijoti.

Jis 1910 metais jau liko išrinktas į valstijos legislaturą. Darbininkai balsavo už jį, nes jie žinojo, kad jis yra tikras jų užtarėjas. Jis atsisakė eiti kareiviauti.

1913 Wheeler'is liko paskirtas Jungtinių Valstijų advokatu. Kaip atėjo didysis pasaulinis karas, Wheeler'is atsisakė suteikti savo ofisą super-patriotams naudoti saviems reikalams. Dar daugiau, jis be pasigailėjimo bausdavo taip vadinamus "augštus" valdininkus savo valstijoj. Tai buvo daugiau negu prasižengimas. Todel "didelės jėgos" nutarė "pasigauti" jį. Jie apskundė jį taip vadinamam tada "Council of Defense", bet jokio prasikaltimo negalėjo prirodyti, todel pralaimėjo.

Paskiau jie apskundė jį į legislaturą, bet ir ten pralaimėjo; jie reikalavo, kad jis atšauktų savo kandidaturą. Kad išgelbėjus Walsh, jis rezignavo.

Jam buvo pasiulyta federalio teisėjo vieta, bet jis atsisakė ją priimti. Į du metus vėliau jis liko nuominuotas į Montanos valstijos gubernatorius.

1922 jis liko išrinktas į Jungtinių Valstijų senatą.

Senate jis pasižymėjo savo dideliu sumanumu ir teisingumu. Kuomet kilo didysis aliejaus skandalas, jis pirmutinis įteikė rezoliuciją, kad tuojau butų prašalintas iš vietos Generalis advokatas Daugherty. Paskiau įteikė kitą rezoliuciją, kad tuojau butų padarytas tyrinėjimas Justice Departamente. Jis buvo paskirtas vienu tų tyrinėtojų Justice Departamento.

Senatoriaus Wheelerio politinė karjera pasižymi teisingumu, darbštumu ir geru atlikimu darbo. Jis yra teisingas sau ir publikai.

Jis yra simpatingas žmogus ir juokauja su kiekvienu draugu ir priešu. Yra pastebėta, kad kovodamas su kuo, jis šypsosi. O šypsosi todel, kad jis kovoja už principą.

Kilęs iš neturtingų tėvų, jis gerai supranta darbininkų žmonių reikalus ir moka juos teisingai ginti.

Sekamuose rinkimuose, lapkričio 4 dieną, visi organizuoti darbininkai ir kiti progresyviai piliečiai balsuos už jį, kaipo kandidatą į Jungtinių Valstijų Vice-Prezidentus.

La Follette Chicagoj

R. La Follete, progresistų kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus, šeštadienio rytą, spalių 11 d. aplankė Chicagą. Prie stoties susirinko tukstantinės minios, daugiausia darbininkų, pasitikti tą žymiausį kovotoją už demokratiją ir už darbininkų teises.

Vakare gi, milžiniškoj Armory Hall R. La Follette laikė savo prakalbą. Žmonių prisirinko apie 11 tukstančių, nors įžanga buvo nuo 50c iki $2.50. Be to, daugybė žmonių stovėjo lauke ir klausės prakalbos, aiškiai skambančios, skleidžiamos garso padidinamomis prietaisomis.

La Follette pasirodymas ir visa jo kalba buvo sutikta nepaprastu upu ir entuziazmu. Susirinkusieji karštai ir triukšmingai sveikino jį, pritardami jo žodžiams, kuriais jis smerkė kapitalo oligarchiją, teismo vienpusiškumą ir senųjų partijų korupciją bei nesugebėjimą tvarkyti kraštą visų žmonių labui. La Follette smerkė republikonus del jų imperialistinės politikos Pietų Amerikoj; kritikavo dabartinę sistemą, kur keli New Yorko kapitalistai, Morganas ir kiti valdo ir eksploatuoja visą kraštą, spaudžia darbo žmones — darbininkus ir farmerius. Teismai pataikauja didžturčiams — milijonieriai išsisuka nuo bausmės už prasižengimus, tuo tarpu kaip beturtis dažnai nekaltai pasmerkiamas. Nuosavybės teisė stovi aukščiau už žmogaus teises, o valdžios supuvimas ir nesąžiningumas pasiekęs to paties laipsnio, kaip kad senovės Romoj.

La Follette prakalba buvo aiški, stipri ir graži. Faktais, argumentais ir iškalbingumu jis be pasigailėjimo griovė savo oponentų priekaištus ir įrodė, kad ne Wall Streeto oligarchija, bet žmonės per savo rinktus atstovus turėtų valdyti kraštą ir jo turtus.

Užbaigus jam kalbėti, susirinkusioji minia ilgai ir triukšmingai reiškė pritarimo jo siulomai programai ir reformoms.

"Jeigu aš tapsiu prezidentu — tuojaus ant visados užsibaigs visokie Palmerio ir Daugherty injunctionai. Valdžios kareiviai pildys tik tas pareigas, kurioms jie yra skirti ir Amerikos kareiviai nebus pažeminti iki to, kad iš jų daryti streiklaužius".

Musų Kandidatai

Robert Marion La Follette — į Prezidentus.
Burton K. Wheeler — į Vice-Prezidentus.
George Koop — į Jungtinių Valstijų Senatorius.
Andrew Lafin — į Gubernatorius.
Tilden Bozarth —į Leitenant-Gubernatorius.
Samuel Block — į Attorney General.
John T. Whitlock — valstijos iždininkus.
Ansel M. Brooks — Auditorius Publiškų Apskaitliavimų.
Gus Sandburg ir **John C. Flora**—Congresmanai-at-Large.
Ella M. Roberts, Bertha Hale White ir Mary O'Reilly —Trustees Chicagos Universiteto.
Daniel Uretz — Valstijos Advokatas.

Visi darbininkai-piliečiai, lapkričio 4 dieną privalėtų balsuoti už surašytus kandidatus.

Socialistų Partijoj

PENNSYLVANIA

Philadelphijoj socialistai rengia prakalbas ant gatvių kampų. Pasisekimas labai didelis, — žmonės klausosi tų prakalbų su dideliu domesiu.

Socialistų Partija dabar yra pasiuntusi savo gabų organizatorių, d. August Claessens į Pennsylvanijos valstiją su prakalbomis. Jis yra geras kalbėtojas ir į jo prakalbas žmonių prisirenka visuomet daug. Darbininkų, ypač kalnakasių pritarimas La Follette yra labai didelis. Čia visi darbininkai yra pasirengę balsuoti už La Follette.

WISCONSIN

Socialistų Partija Wisconsin valstijoj įgauna daugiau jėgos. Nesenai čia buvo taip vadinama "Primaries". Socialistai gavo daugiau balsų, negu jie tikėjosi. Visi pastatyti Socialistų kandidatai bus išrinkti. Wisconsino valstijoj yra La Follette Progresistų partija. Šiuose rinkimuose Socialistai susivienijo su jais ir balsuos visi už La Follette.

MASSACHUSETTS

Prezidentinės kampanijos ir Socialistų Partijos organizavimo darbas čionai eina visu smarkumu. Organizatorius Albert Weisbord apvažinėjo su prakalbomis jau kelioliką miestelių. Pardavė daug socialistinės literaturos. Tos prakalbos apsimokėjo ir dar liko agitacijos reikalams $70 ir jo algai $80. Čia visi darbininkai nešioja prisisegę La Follette ženklelius ir atėjus balsavimams, balsuos už La Follette.

New Jersey vastijoj yra rengiami masiniai mitingai gatvėse. Pasisekimas puikus. Parduodama daug socialistinės literaturos. Ir visi čia yra pasirengę balsuoti už La Follete ir visą Progresyvių surašą.

IDAHO

Socialistų Partija dabar čia yra pasiuntusi Lena Marrow Lewis su prakalbomis. Ji pranešа, kad Idaho valstija pilnai pritaria socialistų judėjimui; prie partijos rašosi daug naujų narių. Masinai mitingai čia yra pasekmingi.

NEW YORK

Nei vienoje valstijoje Socialistų Partija nėra taip veikli, kaip New Yorko valstijoje. Čia masiniai mitingai yra rengiami kasdien, kalbėtojų yra dešimtimis, kurie kalba svetainėse ir gatvėse. Čia Socialistų Partija išleido nesenai atskirus lapelius: "Kam reikalinga Trečioji Partija"? Tuos lapelius visi darbininkai ir Socialistų Partijos kuopos platina su dideliu pasisekimu. New Yorko valstija jau yra pilnai prirengta del La Follette. Visi susipratę darbininkai tik laukia kada ateis lapkričio 4 diena. Jie visi balsuos už La Follette ir visą jo surašą.

Iš Lietuvos S.-D. Partijos gyvenimo

Šaukėnai (Šiaulių ap.). Rugp. 17 d. atsibuvo Šaukenuose Socialdemokratų mitingas; kalbėjo drg. Varnauskas. Šaukeniškiai didžiai užganėdinti, kad aplankė juos Socialdemokratas kuris per mitingą išaiškino juodvarnių kademų ir geltonsnapių federantų Judošiškus darbus. Minia labai ramiai klausėsi nors keletas geltonsnapių buvo pradėję ramybę ardyti.

Mitingą užbaigus koks tai zakristijonas davė nevykusį klausymą del gelžkelių statybos. Kalbėtojas tinkamai atsakė, zakristijonas nuleido snapą ir nuėjo. Publika juokais jį iš mitingo palydėjo.

Šlg.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Apžvalga

7 MILIONAMS RUSŲ GRASINA BADAS

Sovietų valdžia ilgai nenorėjo pripažinti, kad Rusijai šiemet vėl gręsia bado pavojus. Bet Rusijos komunistų partijos vykdomajam komitetui, kuris dabar laiko posėdžius Maskvoje, tapo išduota raportas apie šių metų derliaus padėtį, ir tame raporte nurodoma, kad septyni milionai ukininkų sovietų Rusijoj šiemet turės badauti.

Rusijos komunistų partijos vykdomasis komitetas yra vyriausias valdžios organas.

Bado sumažinimui sovietų valdžia visiškai sustabdė javų eksportą.

KONSERVATORIAI IR LIBERALAI JUNGIASI PRIEŠ DARBIEČIUS

Abi kapitalistų partijos Anglijoje, konservatoriai ir liberalai, nutarė laikytis išvien, kad rinkimuose kurie, įvyks spalių 29 d., sumušus Darbo Partiją. Oficialiai tečiaus nė konservatoriai, nė liberalai neprisipažįsta, kad jie sudarė koaliciją

Darbiečių priešų taktika yra tokia: daugelyje rinkimų apygardų, kur pirma eidavo visų trijų partijų kandidatai, dabar statoma tiktai vienas kapitalistų kandidatas prieš Darbo Partijos kandidatą. Toje apygardoje, kur konservatoriai yra stipresni, liberalai ištraukia savo kandidatą; o toje apygardoje, kur daugiaus progos laimėti turi liberalai, konservatoriai remia juos, nestatydami savo kandidato.

Premjero MacDonaldo apygardoje konservatoriai ištraukė savo kandidatą ir rems liberalą. Konservatoriai taip pat nestatys savo kandidato Paisley apygardoje prieš liberalų vadą, H. H. Asquit'ą. Carnarvon'o apygardoje, kur eina kitas liberalų vadas, David Lloyd George, konservatoriai irgi neturės savo kandidato. Visoje eilėje kitų apygardų prieš darbiečių kandidatus stovės tiktai liberalai, kuriuos rems konservatoriai.

Ačiu šitokiai kapitalistinių partijų taktikai, rinkimų kova bus labai atkakli, ir jos rezultatus šiandie sunku numatyti. Bet vis tik manoma, kad Darbo Partija ne tiktai atlaikys savo poziciją parlamente, bet dar praves daugiaus atstovų.

LIAUDININKAI —"LIETUVIŲ KULTUROS PRIEŠAI".

"Vienybė" rašo:

"Žodžiu, liaudininkai šiame klausime (studentų korporantų bendrabučio. "N." Red.) pasirodė aiškiais lietuvių kulturos priešais".

Jeigu Lietuvos liaudininkai yra **lietuvių kulturos priešai**, tai kaip gi sandariečiai gali juos remti? Taip darydami, jie pasirodo lietuvių kulturos priešų rėmėjais.

Į PORĄ KLERIKALAMS

Musų klerikalai nuolatos niekina viešasias mokyklas (public schools-, kadangi jose nėra dėstoma katekizmas. Jiems pilnai tinka į porą komunistai, nes jie taip pat nepripažįsta tų mokyklų naudingomis.

"Naujienos" nesenai nurodė, kad viešosiose mokyklose yra dėstoma dalykai, kurie yra reikalingi visiems žmonėms. Brooklyno komunistų šlamštelis su tuo nesutinka. Jisai sako, kad kai kurie vadovėliai, kuriuos vartoja mokyklos, yra priešingi "marksiniam socializmui" (apie kurį musų komunistai išmano tiek, kiek degloji apie astronomiją), priešingi darbininkų unijoms ir t.t. Tai kaipgi esą, galima sakyti, kad mokyklose dėstoma visiems žmonėms reikalingi dalykai?

Tas Brooklyno šlamštelis paslepia tą faktą kad ir "Naujienose **buvo nurodyta**, jogei viešomsioms mokykloms dažnai yra duodama kapitalistinė spalva. Vienok butų nesąmonė del šitos priežasties nematyti, kas yra gero viešosiose mokyklose. Jeigu komunistų Bimba arba koks nors kitas tamsunas sako, kad liaudies mokyklos nedėsto visiems žmonėms reikalingų dalykų, tai tur-but jisai mano, kad skaitymas, rašymas, skaičiavimas, piešimas, geografija ir t.t. yra nereikalingi žmonėms. Jų nuomone, yra reikalinga tiktai bolševikiška propaganda, kuri mokina, kad yra geras dalykas vardan "komunizmo" šaudyti ir kalėjimuose pudyti valdžios priešus.

PREKYBA SU RUSIJA

Laiškai ir ypatiški klausimai nuolat gaunami Svetimos ir Naminės Komercijos Biuro, kur norima sužinoti apie prekybą su Rusija ir budus atnaujinimo ryšių su ta šalimi. Dauguma tų laiškų ateina iš įstaigų ir ypatų, kurios praeity turėjo ryšius su Rusija ir dabar vėl nori juos užmegsti; kiti norėtų gauti vardus Rusijos pirklių arba importuotojų. Vėl kiti prašo biuro rekomenduoti agentus, kurie garsintų jų tavorą ir, galų gale, tie, kurie jau turi ryšius su keliomis korporacijomis New Yorke, per kurias visa prekyba tarpe Rusijos ir Amerikos yra vedama dabartiniu laiku, nori sužinoti biuro nuomones apie finansinę atsakomybę, ir ar patartina suteikti kreditą tokiomis ir tokiomis sąlygomis, ir apie moralį stovį ir teisingumą korporacijos direktorių, su kuriais jiems teks susidurti.

Reikia suprasti, kad biuras negali atsakyti ant visų tam panašių klausimų. Biuras stengiasi laiks nuo laiko išduoti sistematinėje formoje visas informacijas apie ekonomines ir finansines padėtis Rusijoj, nuo kurių, norintieji žinoti, gali formuluoti savo išvadas. Nors tokia informacija ima domėn tiktai Sovietų Federacijas plačias ekonomijas, vienok tiesioginiai veikia ant kiekvienos individualės problemos, kurias Amerikos biznio formai turi rišti butent stovį ir atsakomybę tų korporacijų, per kurias prekyba dabartiniu laiku plaukia į Rusiją ir iš Rusijos.

[FLIS]

Taika, Tautų Sąjunga ir Internacionalas

Rašo Karl Kautsky

Atmetus neaiškios galvos jauniklius ir besąžiniškus piktadarius, kurie tikisi pralobti plėšimu ir žudynėmis, šiandie visas pasaulis nori taikos, kiekvienas bijosi karo. O betgi nuolatos vis pakyla šmėkla naujo karo, kuris grasina mums, nežiurint ar mes norime jo, ar ne.

Šios dienos karo pavojus yra vakarykščių taikos sutarčių pasekmė. Nuo senai taip budavo, kad kiekvienoje smurto taikoje gulėdavo naujų karų diegas. **Šiandie** šita tiesa turi didesnės reikšmės, negu kuomet nors. Nes paskutinės taikos sutartys buvo ne tiktai pergalėtojų padiktuotos, nedavus nugalėtiemsiems nė žodžio tarti, bet ir sutvarkė tokią daugybę įvairiausių dalykų, kaip jokiai kitai taikos sutarčiai neteko tvarkyti. Dar karo pakvaišimu apakinti, neturėdami jokios nuovokos apie sąlygas nugalėtosiose šalyse, dažnai, be to, pasiduodami žlibai demagogijai, pergalėtojai atliko tokį darbą, kuris daug daugiaus priešgynybių ir problemų pagimdė, negu pašalino, ir tuo budu atvedė prie nepakenčiamų santikių, kurie pergalėtojams neatnešė jokios naudos, nugalėtuosius įvarė į desperaciją ir net iššaukė priešingumus tarpe pačių pergalėtojų.

Todel šiandie tas pasibaisėtinas reiškinys, kad jau vėl iškilo **naujas karo pavojus**, daug pirmiaus, negu suspėjo užgyti sunkiosios paskutinio karo žaizdos.

Didžiausia energija darbininkai visur kreipiasi prieš tą baisiąją šmėklą. Stipriausias įrankis, kuriuo jie nori ją nuvyti, yra nutarimas **masiniu streiku** nuslopinti iškilusį karą pačioje jo pradžioje.

Tikslas yra labai džiuginantis. Bet, rizikuodamas patapti nepopuliariu, aš turiu prisipažinti, kad aš šiandie taip pat abejoju apie tos priemonės tikslingumą, **vartojant ją vieną, atskirai nuo kitų priemonių**, kaip aš abejojau prieš 1914 metų karą, priešingai daugeliui mano draugų, ne tiktai Rožei Luxemburg, bet ir Jean'ui Jaures'ui, Villant'ui ir Keir Hardie.

Ta priemonė galėtų but pavartota tiktai tuomet, kai jau butų pervėlu: kai karas prasidėda, tai minias pagauna karo panika, ir jas tuomet valdo tiktai viena mintis — atremti priešo įsiveržimą, neduoti savo kraštui but sumuštam. Taip buvo 1914 metais ir taip veikiausia butų vėl.

Jeigu mes neturime pajėgos sutrukdyti **politiką**, kuri veda prie karo, tai mes negalime sutrukdyti nė paties karo. Musų pasipriešinimas turi prasidėti **toli prieš karo pradžią**, o ne tuomet, kai jisai jau prasidėjo.

Masinis streikas karo atrėmimui yra da ir tuo netobulas, kad jisai geriausiame atsitikime gali suparaližiuoti karo veiksmus, bet negali pašalinti tuos priešingumus, kurie iššaukė karą. O to pasiekti yra užvis svarbiausia.

Mes turime pirmiausia klausti savęs: Kaip galima padaryti, kad tarp valstybių nekiltų priešingumai, ir kaip pasiekti, kad tenai, kur jie vistiek iškyla, butų galima juos nugalėti kitokiais ne kariniais metodais? Mes turime stengtis padaryti karą **bereikalingu.** Tuomet jo **sulaikymas** išsiriš pats savaime.

Tai gali but įvykinta ne proletariniu **masiniu streiku**, bet tiktai tiksliai sutvarkyta **Tautų Sąjunga.**

Versalės sutartyje 1919 metais įsteigtajai Tautų Sąjungai pradžioje rodė panieką ir nepasitikėjimą ne tiktai reakcininkai, bet taip pat ir socialistai. Nežiurint to, jos reikšmė ir autoritetas metai po metų vis augo, nors kritika, kuri buvo taikoma jai, buvo labai teisinga.

Jos ydos parėjo pirmiausia nuo to, kad ji buvo 1918 metų pergalės kurinys, įdėtas į Versalės smurto taiką, kurios sąlygos yra tiesiog pasityčiojimas iš tautų sąjungos idejos. Sąjunga pradžioje ir elgėsi atatinkamai, tarnaudama vien įrankiu pergalėtojams. **Jungtinės Valstijos** neprisidėjo prie jos, tikėdamosi, kad ji ne įsteigs pastovią taiką, bet tiktai iššauks naujų kivirčų. **Rusijos sovietų respublika** geidė ne taikos bet karo pirmiausia, žinoma, pilietinio karo visoje Europoje. **Vokietijai** pradžioje buvo uždarytos durys į Tautų Sąjungą ir ji pati nelinko stoti į ją, kol ją valdė suglaustas pergalėtojų frontas.

Tuo budu Tautų Sąjunga iki šiol buvo nepilna, ir jau vien deliai to ji negalėjo tinkamai atlikti savo uždavinį —visus priešingumus tarpe valstybių šalinti taikių derybų keliu arba spręsti objektingos arbitracijos pagalba. Šiandie jau yra išnykusios tos kliutys, kurios neleido Vokietijai įstoti į Tautų Sąjungą. Tiktai josios nacionalistai dar stovi tam skersai kelio. Vokietijos įstojimas paskatintų ir Ameriką sekti jos pavyzdžiu. Tuomet didelė spraga Tautų Sąjungoje butų užkišta.

Bet ji kenčia da ir delto, kad ji yra **valdžių**, o ne liaudžių sąjunga. Buvo nurodoma į technikos kliutis tiesioginiam tautų parlamentų rinkimui. Tai yra tiesa. Bet tautų parlamentas galėtų but sudarytas dar ir kitokiu keliu: netiesioginiais rinkimais per kiekvienos valstybės parlamentą. Tai butų ne tas pat, kaip kad valdžios renka delegatus.

Jau prieš trejus metus, rugsėjo mėnesyje 1921 m., aš rašiau apie tai savo prakalboje prie profesoriaus **Gilbert Murray** knygos vokiškos laidos: "Užsienių Politikos Problemos", stodamas už dėjimąsi prie Tautų Sąjungos:

"Tiesioginis rinkimas trijų delegatų, kuriuos turi kiekviena tauta, vargiai butų tikslingas. Pakaktų, jeigu juos rinktų kiekvienos valstybės parlamentas proporcingąja rinkimų sistema, taip kad iš kiekvienos šalies didžiosios partijos turėtų savo atstovybę Sąjungoje, turėtų ją taip pat ir socialistai iš kai kurių šiandie dar buržuaziniai tebevaldomų valstybių.

"Jeigu paskui butų dar pašalinta tas patvarkymas, kad kiekviena valstybė turi vieną balsą, ir kiekvienas trijų atstovų galėtų kalbėti ir balsuoti sulig savo įsitikinimu, tai greitai paliautų atskirų tautų delegatai Sąjungoje laikęsi išvien, o tai yra be galo svarbu tautų susiartinimui". (23/24 pp.)

Kiekvienoje valdžioje gyvuoja pasiryžimas išlaikyti savo suverenitetą (visišką nepriklausomybę. **Vertėjas.**). Kol Tautų Sąjunga bus sudaroma iš **valdžių** atstovų, tol bus pavojus, kad ji bus tiktai milžiniškas intrygų lizdas, kuriame kiekviena valdžia ieškosis talkininkų kitose valdžiose, idant pravedus savo ypatinguosius tikslus.

Jeigu gi rinks delegatus **parlamentai**, tai atskirų klasių, pasauliožiurų, nusistatymų atstovai lengvai susitars tarp savęs veikti bendrai. **Socialistai** tenai tikrai sudarys vieną sujungtą grupę, jeigu Internacionalas atliks savo pareigą. Jeigu buržuaziniai atstovai tuomet nesugebėtų užmiršti savo tautinius skirtumus ir susivienyti prieš socialistus, tai tarptautinės socialdemokratijos įtaka Tautų Sąjungoje padidėtų. Ir tuomet Sąjunga galėtų sekmingai imties pasaulio pertvarkymo darbo.

Tautų Sąjunga jau šiandie yra pavirtusi svarbiu tarptautinės politikos centru. Valdžios ir partijos, kurios atmeta ją, apsunkina savo padėtį pasaulyje. Bet ji galės milžiniską darbą atlikti tiktai tuomet, kai ji bus reformuota nurodytoje čionai dvasioje. Ji tuomet pajėgs tą, ko nepajėgia niekas kitas: taikiu budu pašalinti kiekvieną karo priežastį. Bet jeigu jai pasipriešins ta arba kita atskira valstybė, kas tuomet daryti?

Kalbama apie tai, kad Tautų Sąjungai reikią suteikti **stiprią karinę pajėgą**, kurios pagalba ji galėtų suvaldyt priešgyniaujančią tautą. Bet ar tai nereikštų pakeisti buvusius iki šiol karus naujos rūšies karu, Tautų Sąjungos karu prieš atskirą tautą? Tai butų blogas kelias karo pašalinimui.

Nėra abejonės, kad už Tautų Sąjungos pečių turi stovėti **stipri pajėga,** nes kitaip bet kuri karingoji valstybė galėtų ją suparaližiuoti. Bet šita pajėga ne butinai turi but karinė. Ji gali but **ekonominė.** Ir pirmiausia čia reikia turėti omenėje ekonominę **darbininkų** galią, kaipo energingiausiojo taikos veiksnio.

Jeigu atskira valstybė, nepaisydama Tautų Sąjungos pastangų taikiai išspręsti kilusįjį ginčą, duotų valią savo kariniems palinkimams, kuriems nepritaria proletariatas, tai nebutų sunku apmalšinti ją: reikėtų tiktai visiems darbininkams kitose šalyse atsisakyti teikti jai karo priemones, o tos valstybės darbininkams paremti šitą **boikotą masiniu streiku.**

Tose sąlygose, kurios buvo iki šiol, buvo be vilties darbas mėginti sutrukdyti karo veiksmus po to, kai karas prasidėjo, masiniu streiku, kadangi visuomet imdavo viršų baimė, kad nejsiveržtų priešo armijos ir kad savoji šalis nebutų sumušta. Nekalbant jau apie tai, kad šitas pasipriešinimo metodas nedaro jokio skirtumo tarpe įvairių karo ryšių, kad užpultąją valstybę jisai paraližiuoja taip pat, kaip ir užpuolikę — jeigu streikas pavyksta.

Atskirai vykinamas masinis streikas negali sulaikyti karą, bet jisai gali but labai svarbus įrankis **Tautų Sąjungos žingsniams paremti** prieš agresingąją valstybę. Čia išnyksta tos psichologinės kliutys, kurios neleidžia masiniam streikui sekmingai trukdyti karą, nes ir gudriausioji valdžia šitokiam atvėjuje negali dumti akis minioms, sakydamas, kad toks streikas stataš pavojun tėvynę.

Viena **Tautų Sąjunga** taip pat negali apsaugoti taiką, kaip negali vienas socialdemokratinių partijų arba profesinių sąjungų **Internacionalas.** Bet juodu gali kits kitą taip stipriai paremti, kad **susijungę juodu gali pavirsti neįveikiama taikos tvirtove.** To siekti yra visų musų pareiga.

KARL KAUTSKY

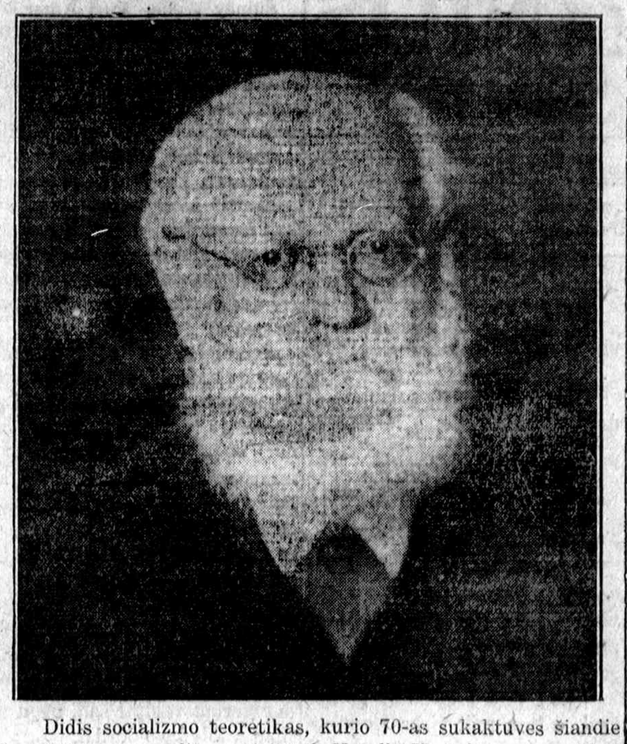

Didis socializmo teoretikas, kurio 70-as sukaktuves šiandie švenčia viso pasaulio socialistai, Karolis Kautskis asmeniškai pažinojo Marksą ir per eilę metų draugavo ir dirbo kartu su Engelsu. Socializmo mokslo steigėjai pripažino jį gabiausiu savo mokiniu dar tuomet, kai Kautskis buvo tik apie 30 metų amžiaus. Markso šeimyna ir Engelsas pavedė jam sutvarkyti ir prirengti spaudai Markso rankraščius apie "Kapitalą", kuriuos nė pats autorius, nė jo draugas, Engelsas, nesuspėjo išleisti. Tie svarbūs rankraščiai (ketvirtasis "Kapitalo" tomas) išėjo vokiečių kalba, su Kautskio paaiškinimais, po vardu **"Teorijos apie pridedamąją vertę".**

K. Kautskis, be to, parašė populerų veikalą **"Karolio Markso Ekonominis Mokslas"**, kuris yra pripažintas geriausiu ekonominės Markso teorijos išdėstymu. Jisai yra autorius garsiojo "Erfurto Programo" (lietuvių kalboje yra sutrumpinta to veikalo laida: "Socialdemokratų Mokslo Pamatai"), kuris tarnavo pavyzdžiu viso pasaulio socialistų partijų programams. Tarpe daugybės kitų Kautskio veikalų čia galima paminėti dar šiuos: "Socializmo Pramokėjai", "Thomas More", "Krikščionybės Atsiradimas", "Dauginimasi ir Plėtojimasi Visuomenėje ir Gamtoje", "Komunizmas ir Terorizmas", "Proletarinė Revoliucija ir jos Programas".

Be daugybės knygų ir brošiurų, kurias Kautskis yra parašęs, jisai nuolatos bendradarbiavo vokiečių, francuzų, anglų ir kitų tautų periodinėje socialistų spaudoje. Sudėjus visus jos parašytuosius straipsnius, pasidarytų keletas didelių tomų. Vieną paskutinių jo straipsnių, tilpusį Berlino "Vorwaerts'e", mes perspausdiname šiame "Naujienų" numeryje.

Kartu su viso pasaulio susipratusiais darbininkais, "Naujienos" linki genialiam proletariato mokytojui, Karoliui Kautskiui, ilgiausių metų!

Virš 1,000,000 balsuotojų

Spalio 4 ir 14 d. d. ateinantiems prezidento rinkimams užsiregistravo vien Chicagoje 1,068,169 balsuotojai. Dar niekad tokis didelis balsuotojų skaičius nebuvo užsiregistravęs. Prieš naująją registraciją užsiregistravusių skaičius siekė 938,816, o 1922 m. — 804,648.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Apšvietiečių prakalbos. Darbiečių nekantrumas

Rugsėjo 21 d. Lietuvių svetainėje buvo surengtos prakalbos ADAD 2 kp. triusu. Kalbėjo vietinis D. Kasparka. Žmonių buvo nedaug susirinkę bet trukšmo, tai nė dešimtukstantinė minia nebutų tiek sukėlus.

P. Kasparka savo kalboje daugiausia lietė darbiečių nepastovumą ir jų tuščius pasigyrimus politiniam nusistatyme Kalbėtojas nurodinėjo kaip A. DP. pametė komunistų partiją ir gyrėsi, kad ji užkariavo minias, tai vėl šaukė konferencijas, kad gaut miniose įtekmės ir taip ta ADP. mulkino savo narius iki dabar neišėjo aikštėn, kad ta partija ir po šiai dienai minių neturi. Be to kalbėtojas nurodė, kad darbiečių rinkimų kompanija su Foster'iu priešakyje yra niekas daugiau, kaip viliojimas pinigų iš darbininkų kišenių, nes pats Foster pasakęs, kad darbiečiai ir Foster'is šiuose rinkimuose nieko neatsieksią.

Bet už tai darbiečiai nusėdėt nepajiegė ir šaukė kaip r-revoliucionieriam tinkama. O kartkartėmis demonstratyviai apleisdavo svetainę ir už durų pasitarę vėl gryždavo visi atgal, iki galų gale vienas nejsišventino į diktatorius ir paėmęs galią į savo rankas pradėjo ekspleinyt kodel jie taip tankiai savo šeršį maino. Taigi išekspleinino, kad "visiems visko išekspleinyt negalima... reikėjo darbininkams". Bet kalbėtojas atkerta: "Reikėjo darbininkams... kad geriau apmulkinus darbininkus ir gavus daugiau dolerių!" (Del raudondvario.—P. J.).

Šaliai valdyt spėkų neturi

Kiek apsistojus dialogui tarp apšvietiečių ir darbiečių, gauna balsą tulas pašalietis (kuris sakėsi esąs svečias Detroite) ir klausia kalbėtojo: "Iš kalbos suprantu, kad kalbėtojas yra karštas revoliucionierius. Tad klausiu: nuvertus valdžią revoliucijos keliu ar jus turit prirengę minias, kad valdyt šalį?" P. Kasparka atsakė, kad ne. Klausėjas apleidžia svetainę.

Antras klausimas buvo paduotas sekamai: Kodel kalbėtojas ragina remti industrialines reformas, o smerkia politines reformas. Atsako, kad kada darbininkai sustraikuoją už pakėlimą algos, kad ir dviejų centų valandai, tai reikia statyt krutinę ir kovot, tai čia jau nereforma o politinės reformos, tai tik politikierių džiabas.

Manau sau: nenueitum žmogus į tokias prakalbas, tai niekad ir nežinotum už ką valdžia laike karo sukišo socialistus į kalėjimą. Bet dabar ačiu "kalbėtojui" ir aš "apsišviečiau" ir žinau už ką senelis E. Debs'as sėdėjo kalėjime ir kiti, — tai buvo "politikierių džiabai".

—P. Jurkšaitis.

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukučių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkutę šiandien.

Kaina 30 ir 60 centai.

Gaunami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

CHICAGOS ŽINIOS

Socialistų Partijos Cook County delegatų susirinkimas

Sekmadieny, spalio 12 d., Socialistų Partijos Cook County delegatų susirinkimas įvyko Cook Countės raštinėje, 1501 Warren Ave. Susirinkimą atidarė drg. Collings kai 3 v. po pietų.

Raštininkas drg. Snow išdav: savo finansinį ir veikimo raportą, kad dabar smarkiai varoma prezidento La Folletto rinkimų kampanija. Masmitinge buvo 18,000 progresyvės publikos; literatura irgi platinama gana smarkiai ir sekmingai; atspausdinta apie šimtas tukstančių egzempliorių įvairios rinkimams pašvęstos literaturos. Visur rengiamos prakalbos, o draugas Snow parupina visose dalyse miesto prakalboms gerus socialistus kalbėtojus.

Čechų delegatas pranešė, kad rengiant Town of Lake prakalbas, o taip pat ir ant aštuonioliktos ir Ashland bus prakalbos. Jugoslavų delegatas pranešė, kad jų socialistų federacija darbuojasi gerai, rengia Northą. Sidėj slavų ir anglų kalbomis prakalbas ir smarkiai platina literaturą. Žydų socialistų federacijos delegatai Silverman ir Ziskin pranešė, kad rengiamos Douglas Park Auditorium žydų ir anglų kalbomis prakalbos, taipogi, kad žydų socialistinis dienraštis "Forverts" — to laikraščio bendrovė, paaukojo $500 socialistų reikalams. Vokiečių delegatas Kesler pranešė, kad jie darbuojasi savo vardoje ir rengia prakalbas, platina literaturą. Lietuvių delegatai pranešė, kad La Folletto rinkimų kampanijai yra rengiamos keturiose miesto dalyse prakalbos, ir platina literaturą. Socialistinės literaturos platinimui galima gaut "Aušros" knygyne, 3210 South Halsted St. Delegatų pranešimus išklausius susirinkimas ir užsibaigė.

—Šapos Darbininkas.

Sugavo aliejaus spešelninkes

Prižadėdavo milionus dolerių už įdėtus į "aliejų" pinigus. Sugavo išsibaigus notoms ir atėjus laikui išmokėti tuos milionus.

Vakar policija suėmė Mrs. Marie Kummer, 23 m. ir jos motiną Mrs. Anna Wachalter, 52 m., kurios gyveno nedideliuose kambariuose prie 319 W. 25th St. Jas suimta kaipo aliejaus spešelninkes, kurios viliojo iš žmonių pinigus žadėdamos didelius pelnus.

Pradėjo jos tą biznį jau keletą metų atgal ir jį iki šiol sekmingai varė, iki neišsibaigė laikas jų notų ir žmonės nepradėjo reikalauti tų milžiniškų pelnų.

Jos pradėjo girties, kad turi didelius aliejaus laukus ir kas įdės į tuos laukus pinigus, tas daug uždirbs. Išpradžių gaudavo tik mažas sumas iš pažystamųjų, bet jos greitai pamatė, kad kuodaugiau prižadėsi, kuodaugiau meluosi, kuodaugiau pripasakosi nebutų ir negalimų dalykų, tuo lengviau iš žmonių išgauti pinigus. Ir jos pradėjo duoti tuos didelius prižadus. Prieš tuos jų prižadus balsta ir musiškių spešelninkų Bischoffų, Harringtonų ir kitų prižadai. Jos žadėjo ne šimtą ant šimtą, bet jei nuo ko gaudavo dvejetą ar trejetą tukstančių dol., tai tam prižadėdavo ne desėtkus ar šimtus tukstančių, bet milionus dolerių. Yra išduotų ant $10,000,000 ar $15,000,000 notų tiems, kurie pas jas įdėjo po $2,000 ar $3,000. Kurie dar abejojo, tai tuos nuveždavo į Californiją ar kurią kitą valstiją ir ten parodydavo didelius aliejaus laukus, kurie buk joms priklausą.

Bet nors jos žadėjo daug didesnius pelnus, negu Bischoffas ar Harringtonas, tečiaus jos tiek daug pinigų nesurinko, kaip kad tie du spešelninkai. Mat jų veikimo laukas buvo daug siauresnis, nes jos pačios pinigus rinkdavo ir tai tik iš pažystamų ir jokių agentų neturėjo. Jos dar nebuvo išmokusios to, kad kur pats negali nueiti, tai reikia pasiųsti agentą ir tas viską atliks. Be to jos pinigų nerinko, bet gavusios tuoj skubėdavo praleisti, lakstydamos iš vieno miesto į kitą, lankydamosios po Hawaii ir kitas "linksmias" vietas, taip kad bizniui daug laiko pašvęsti negalėjo. Tad jos tesurinkusios gal apie $100,000, bet pinigų neturi ir gyvena gana skurdžiai, iš to, ką jų vyrai uždirba dirbtuvėse. Nesenai jos buvo gavusios pinigų, bet tuojaus išdumė Washingtonan paviešėti.

Jos prižadėjo visus tuos milionus atmokėti šiemet. Todel daugelis pradėjo reikalauti savo pinigų, o kada negavo, tai atsikreipė prie policijos. Toji ir paėmė spešelninkes savo globon. Jos dabar sėdi kalėjime, kur jas nuolatos aplanko busiamieji "milionieriai" jas identifikuodami policijos naudai. Bet jos nenusimena. Per keletą metų jos "gyvenusios" ir viską kas verta yra matyti mačiusios, tai dabar ir nepaisančios kas su jomis atsitiks. O antra, jų biznis vistiek butų turėjęs užsibaigti.

Jų vyrai irgi tapo areštuoti, bet policija nemano, kad jie butų kalti, nes jie apie jų biznį visai nieko nežinojo ir jos savo biznį varė savystoviai.

Smulkios Žinios

Trijų mėnesių Ruth Sangiacona nurijo atdarą spilkutę. Padaryta operaciją ir spilką išimta. Kudikis pasveiks.

Keturi plėšikai užpuolė kauliukų ("crap") lošį ant antro aukšto 1244 S. Halsted St. ir atėmė iš lošėjų $40,000. Daugiau kaip 50 gemblerių neteko savo pinigų.

Teisėjas Caverly, kuris nuteisė milionierius žmogžudžius Loeb ir Leopold, jau sugryžo iš ligoninės į teismą. Jis dabar bus prie perskirų išdavinėjimo.

Terry Druggan, karalius visų butlegerių, šmugelninkų ir munšainierių, kuris liko nuteistas vieniems metams kalėjiman, bet manė pabėgti, dabar paskelbė, kad šiandie pasiduos valdžiai ir eis kalėjiman "pakutavoti."

Visos chiniečių sankrovos dviejuose chiniečių distriktuose užsidarė delei siaučiančio karo tarp dviejų chiniečių kastų. Chiniečiai bijosi pasirodyti ir gatvėje, nes nežino kas gali likti nušautas. Policija gi krato kiekvieną pamatytą gatvėje chinietį ir ieško ginklų.

Frederick Burton, turtingas Burton Coal Co. prezidentas ir sportsmenas, liko patrauktas teisman. Jį kaltinama, kad jis grumojimais išviliojo iš Mrs. F. Grozier ir James H. McElvain $400,000.

Po dviejų dienų bylos nagrinėjimo Crown Point, Peter Vergolini iš Gary, kuris pastvėrė gatvėje jauną mergaitę, nusivežė ją į krumus, išgėdino, pasmaugė ir paskui palaidojo smiltyne, liko nuteistas nužudymui elektros kėdėje.

Senatorius Wm. E. Borah su kitais savo komisijos nariais vakar atvyko į Chicago tyrinėti republikonų, demokratų ir La Follette išlaidas dabartinėj rinkimų kampanijoj. Nesitikima plačių tyrinėjimų. Tuos tyrinėjimus daroma reikalaujant La Follettui.

Plėšikai įsilaužė į Wm. Oliver namą River Forest, išgėdino tarnaitę ir palikę ją be sąmonės, pabėgo pasiėmę už kelis tukstančius brangmenų.

Charles Ream, šoferis, patraukė teisman jaunus milionierius žmogžudžius Nathan Leopold ir Richard Loeb, reikalaudamas $100,000 atlyginimo už išpiovimą jam liaukų. Du jauni vyrai užpuolė jį ir liaukas jam išpiovė lapkr. 21 d., pernai. Jis sako, kad tai buvo Loeb su Leopoldu.

Graži p-lė Margaret Harrison, 19 d., dirbant kaipo klerka National Bank of Republic, bandė nusinuodinti vienoje State gatvės departamentinėje sankrovoje. Ji išgėrė karbolinės rukšties, bet pasveiks.

Užvakar automobiliai užmušė dar tris žmones, jų tarpe vieną invalidę studentę.

Nuo rugs. 28 d. iki užvakar 3,539 automobilistai liko areštuoti už greitą važinėjimąsi. Vidutiniškai buvo areštuojama po 221 automobilistą į dieną.

National Life Insurance turėjo labai gerą kasierių Ralph Bigelow, 25 m., nepaprastai gabų matematiką. Jis dirbo uoliai, jo knygos visuomet pilnai sutikdavo. Bet dabar tas paukštis išskrido ir kompanija pasigenda apie $100,000, kuriuos jis išeikvojo per dvejetą metų. Pinigus praleido kabaretuose su moterimis.

Policija netyčiomis sulaikė du vaikėzus atklausinėjimui. Atklausinėjant jie prisipažino prie daugiau kaip 100 vagyščių ir apiplėšimų gatvėje ir išdavė dar tris savo draugus, kurie taipjau tapo suimti.

Plėšikai užpuolė Sol. A. Iglow auksinių daigtų sankrovą 4652 So. Ashland Ave., sankrovą apiplėšė, o patį Iglow taip sumušė, kad jis ir dabar tebeguli ligoninėj be sąmonės. Manoma, kad Iglow plėšikams pasipriešino.

Sportas

BAISIOJI DIENA.

Kas bus čempionas?

Kiekvieną sportą perima šiurpulys, kai jis pamislija, kas bus čempionu ir kas aplaikys aukso medalių.

Nė vienas nenori buti nugalėtas, bet kai kuriems prisieis gulti kryžium. Dr. T. Stejke miklina savo kaulus, kad J. Andrijauską ožio ragan suvarius. J. Andrijauskas gi jau nuo senai turi prirengęs kilpas tam lenkų tvirtuoliui.

B. Manogoff, turkas, 220 svarų "baby" žada J. Bancevičių visiškai sulamdyti. Bet Bancevičius ketina nepasiduoti ir su turku apsidirbti.

Kas bus tas, kuris pakels sunkiausias vogas? Visi jie sportai, visi drutuoliai kai kalba su žmogum. Bet atėjo diena, baisioji diena, kur reikės darbų vietoje žodžių. Bailių ten nebus, bus vien tik vyrai po usu, kurie turės parodyti savo galybę, ar pasitraukti.

Mikas Urnežis stojo prieš Joną Koudį; J. Koudis prieš Praną Norkų, o Augustas Freimontas prieš juos visus. Nebus ten baikų, nes bus publikos egzeminuoti visi jų įrankiai, kad publika galėtų spręsti ir apkarunavoti musų čempionus.

Tai įvyks pėtnyčioj, spalio 17 d., Columbia svet., 48 ir S. Paulina St. —Bubnis.

PRANO NORKAUS PRANEŠIMAS IR ĮSPĖJIMAS

Kokie tai žmonės pradėjo rengti ristynes pas Meldažį spalio 13 d. ir spalio 17 d. Columbia Hall, 48th ir Paulina St., vartodami mano vardą, kad aš dalyvausiu. Aš, Pranas Norkus, apie tai nieko nežinau, nebuvau kviestas dalyvauti ir kontrakto su tais, kurie mano vardą garsina nesu padaręs kur-nors dalyvauti. Todel aš įspėju juos, kad mano vardo nevartotumėt nė laikraščiuose, nė kitokiuose garsinimuose be mano pasirašymo ant kontrakto. —P. Norkus.

Lietuvių Rateliuose

Jaunoji Birutė

Rengiasi prie koncerto

Artinanties Padėkos dienai pas Jaunuosius Birutiečius reiškiasi kokis tai nepaprastas judėjimas ir veiklumas. Mat norima kuogeriausia pasirodyti prieš publiką ir suteikti jai kąnors naujo. Organizatorius M. M. Yuodis ir P. Sarpalius dirba išsijuosę, kad tik kuogeriausia prie tos dienos prisirengus.

Pereito trečiadienio vakare jie pranešė vaikams, kad tiems, kurie ateina tik tam, kad žaisti ir triukšmą kelti, o ne mokintis, ateityje vietos čia nebus. Ištikrųjų, čia ne vieta triukšmą kelti.

Sekmadieny, spalio 19 dieną, įvyks jaunųjų birutiečių ir jų tėvų susirinkimas Fellowship svetainėj, 833 W. 33 Pl., 1 v. p. p., kuriame bus išdirbti plenai viso sezono veikimui.

— Jaunasis Birutietis.

(Tąsa ant 6-to pusl.)

Wennersten's Bohemian Blend
SUTAUPYKIT SAVO DARBĄ
WENNERSTEN'S reikalauja tik penkio liką minutų virimo. Mes padarome daugiau jusų darbo dirbtuvėje.
Bandykit WENNERSTEN'S!

HENNING WENNERSTEN INC.
2960 LAWRENCE AVE., CHICAGO

Bukite pasirengę del rudeninių kvietkų auginimo. Kapitalas $200,000.00. Įsteigta 1885. Surplius $96,141.67.
Nurseries su reputacija
BROWN BROTHERS COMPANY
Continental Nurseries
Rochesetch, N. Y.
"The Flover City"
Atsakanti augintojai medelių ir kvietkų.
Vaisiniai ir pagražinimui medžiai, rožės, vynuogės ir t. t.
FRANK CICALA
6149 So. Sacramento Ave.
Šaukite Republic 5912,
Chicago, Ill.
Atsiųsime salesmaną.

Atydai namų jėškotojams
Mes pastatysime ant jusų loto gražų 5 kambarių murinį bungalow, $1000 įmokėti, išmokėjimais $4400
A. & P. CONSTRUCTION CO.
936 W. 79th St. arba telefonuok
1320 E. 79th St. Stewart 6584

Phone Boulevard 9641
A. KAIRIS
Murinimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS
3352 So. Halsted St.,
Namai 3356 Lowe Ave.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai Olselio kainomis visiems
Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo musų.
PEOPLES PLUNMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

Sergančią Moterį Padarė Linksmią
Visai atgavo sveikatą su pagelba Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.
Mart, Texas. — "Aš vartojau Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, kad atgavus savo sveikatą, nes aš buvau nusilpusi ir nervuota. Aš taip visada buvau skaudi, kad aš buvau priversta eiti gulti į lovą, kuomet man reikėdavo atlikti visą namų darbą. Jokios gyduolės man nepagelbėdavo kol vienas kaimynas, kuris vartojo Vegetable Compound, privertė ir mane, kad aš pabandyčiau veiną butelį. Tos gyduolės pagelbėjo man iš pat pradžių ir kas dar geriau, kad aš galiu dabar net ir siuti be to didelio nervingumo, kokį aš budavo turėdavau. Aš budavo turėdavau tokius didelius skausmus, kad pradėdavau verkti, su tokiu jausmu, kad aš negaliu išaiškinti. Dabar tas viskas liko prašalintas. Aš jaučiuosi taip smagi ir taipgi daugiau sveriu, gerai miegu ir galiu labai gerai valgyti. O! Aš norėčiau turėti žodžių išreikšti ką šios gyduolės padarė man! Aš namų prižiūrėtoja ir dirbu viską, pradedant siuvimu, baigiant mazgojimu ir tas man nieko nekenkia. Jus galite suvartoti mano laišką kaip tik jums patinka. Aš busiu labai užganėdinta, kad pagelbėjus kenčiančioms moterims į sveikatą ir laimę". — Mrs. B. F. Brannon, 404 Travis Ave., Mart, Texas.

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas
Turėk švarias, sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvargę, silpnos, skaudžios arba ašaroja, tuojaus ateik pasitarti.
Akiniai $5 ir žugščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakarę.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 So. Halsted St.

Del senų žmonių kurie turi daug skausmų ir ligų
Čia yra tikra linksmybė del senų žmonių ir del tų kurie turi vidutinį amžių, kurie jaučiasi nuvargę ir pailsę su šiuo gyvenimu.
Tukstančiai žmonių vartoja gyduoles kurios vadinasi Nuga-Tone ir raportuoja, kad jie gauna puikią pagelbą į keletą dienų. Kodėl? Todėl, kad tai yra gyduoles kurios budavoja kraują, nervus, muskulus ir generalį sistemą. Jos suteikia puikų apetitą, stimuliuoja kepenis, inkstus ir priverčia vidurius veikti reguliariai. Jos yra geros nuo nevirškinimo, kraujo nubėgimo, galvos skaudėjimo, užkietėjimo vidurių, apsivėlusio liežuvio, negardaus skonio burnoje, nuolatinės iritacijos, prasto miego ir nuvargusio sustyrusio jautimo iš ryto.
Jei jusų daktaras dar neužrašė jums jų, eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkiae butelį. Jos vadinasi Nuga-Tone. os yra biednų žmonių gyduolės, nes jus galite gauti už $1.00 visam mėnesiui. Jos yra malonios vartoti. Pabandykite jas keletą dienų; jus nieko nepralaimėsite, nes jos turi užganėdinti jus arba aptiekorius maloniai grąžins jums pinigus. Tuo budu jos yra parduodamos. Žiurėkite garantiją ant kiekvieno pakelio.
Rekomenduojamos, garantuojamos ir parduodamos pas visus aptiekorius.

Rusiškos ir Turkiškos Maudynės
Atdaros dieną ir naktį.
Vanos, lietaus ir marių druskos maudynės. Ruimai ir lovos del nakvynės. Didelis prudas del plaukymo.
Specialės rusiškos maudynės del moterų seredoms.
Z. SAPERSTEIN & SONS
Savininkai
1115-17 So. Paulina St.
Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd.
Phone West 1511 Chicago, Ill.

Parduodu, Mainau ir Perku
Namus, lotus, bučernes, groserius, automobilius, farmas ir kitus biznius. Su reikalu kreipkites arba rašykit:
J. NAMON
REAL ESTATE INVESTMENTS
2418 W. Marquette Rd. arba 67 Blvd. arti Western Ave., Chicago, Ill.
Telephone Prospect 8678

Complete in Itself
Išgalanda razor geležėlę be išėmimo jos iš kotelio. Greitai ir gerai. Visas setas — razor su dirželiu ir ekstra peiliukais, $1.00 ir augščiau.
Valet Auto-Strop Razor

SUNKUS DARBAS
nekenkia nei vienam, esančiam geroje fiziškoje padėtyje. Užlaikyk savo tvirtumą masažuodamas savo muskulus kiekvieną vakarą einant gulti. Išsitrinkite gerai su senai žinomu ir patikėtinu
PAIN-EXPELLER
Įreg. S. V. Pat. Ofise.
ir IŠVENGKITE nuovargio, skaudamų muskulų ir diegiančių pečių. Bukit tvirtu ir sveiku, tuomet jokis darbas jums neišrodys niekuomet persunkus. Nei viena atsargi šeimyna negali buti de bonkos šito linimento. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.
F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Phone Boulevard 7589
Dr. William Blanchard
1545 W. 47th St.,
netoli Ashland Ave.
(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patalogijos Berlino Universiteto)
SPECIALISTAS
Nuo visų skilvio ligų ir žarnų (specialiai prašalina tape-worm), Inkstų, reumatizmo ir norvų nesveikumus.
Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.
Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.
10
privatiškų gydymui kambarių
Čia atėję gauna geriausį Amerikonišką ir Europejišką būdą gydymo. Didžiausi skaičius žmonių išgydomų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medikalį patarnavimą žemiausia kaina. To kį mokestį gali kiekvienas ištesėti mokėti, taip kad nei vienas nereikalauja užmesti savo ligą.
Patarimas dykai.
Žinokite apie save tiesą. Visiška paslaptis yra užtikrinta.
Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 augšto.
Trisdešimt metų toje pačioje vietoje
Priėmimo kambarys 506 del vyrų.
Priėmimo kambarys 508 del moterų
Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. dieną. Panedėlyj, seredoje ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

Reumatizmas
Metuose 1893 aš įgavau raumenų ir sub-acute Reumatizmą. Aš taip kentėjau kaip tie, kurie žino kas tas yra kentėti per 3 metus. Aš bandžiau visokias gyduoles, bet prašalinimas mano skausmų buvo tik laikinas. Galų gale aš suradau gyduolę, kuri galutinai įšgydė mane ir tokis negeras mano stovis daugiau nebegrįžo. Aš daviau jį kitiems, kurie labai kentėjo, net jau lovoje gulėjo, kai kurie iš jų 70 iki 80 metų amžiaus, ir pasekmės buvo tos pačios kaip ir mano paties ligoje.
Aš noriu, kad kiekvienas kenčiantis nuo bile formos raumeninių ir sutinimų per narius reumatizmų, kad pabandytų didelės vertės mano pagerinto "Home Treatment," nes ji yra puiki gydymo jėga. Nesiųskite nei cento; tik atsiųskite savo vardą ir adresą ir aš prisiųsiu jums dykai išbandymui. Kaip jus ją pavartosite ir pamatysite, kad ji yra geras, pašalins visus jusų skaudėjimus, visokias formas reumatizmo, jus galėsite atsiųsti tuomet pinigus $1. Bet supraskite, aš nenoriu jusų pinigų kol jus nebusite tikrai užganėdintas. Ar tai nėra teisingas? Kodel kentėti ilgiau, jei palengvinimas yra pasiulomas dykai? Neatidėliokit. Rašykite šiandien.
Mark H. Jackson, No. 61 K. Durston Bldg., Syracuse, N. Y. Mr. Jackson yra atsakomingas už teisingumą steitmento.

Dykai nuo dusulio ir nuo augštos temperaturos kenčiantiems
Dykai išbandymas metodo kurį gali vartoti kiekvienas be jokio nesmagumo arba sugaišimo laiko.
Mes turime metodą kaip sukontroliuoti dusulis ir mes norime, kad jus pabandytumėt ją musų išlaidomis. Nedaro skirtumo ar jus senai sergate ar dabar pradėjote širgti, ar tai yra kaipo chroniška Asthma arba augšta temperatura, jus privalote reikalauti dykai išbandymui musų metodo. Nedaro skirtumo kokiame klimate jus gyvenate, jusų amžius arba užsiėmimas, jei jus kenčiame nuo dusulio arba augštos temperaturos, musų metodas pagelbės jums greitai.
Mes specialiai norime pasiųsti tiems kurie turi be vilties ligas, kur visokios formos įkvėpuojančių gyduolių, opiumo prirengimų, "patentuotų dumų" ir tt. nepagelbėjo. Mes norime parodyti kiekvienam musų iškaščiais, kad musų metodas yra paskirtas prašalinti visus negalimus įkvėpavimus, visus tuos nemalonius paroxyzmus.
Tas dykai pasiulymas yra labai svarbu, kad nepraleidus bent vieną dieną. Rašykite tuojaus ir pradėkite metodą tuojau. Nesiųskite pinigų. Tik atsiųskite kuponą. Darykite tai šiandien — jums nereikės mokėti nei už pašto ženklėlį.
Dykai bandymo kuponas
Frontier Asthma Co., Rm: 62 C.
Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y
Atsiųskite dykai bandymui jusų metodo pas:
.....
.....
.....

UŽSISAKYKIT IR SKAITYKIT LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ
"BURTININKAS"
"BURTININKE" telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burimai laimės; Įvairios paslaptys, ir daugiau. "Burtininko" kaina metui $1.00. Siųsdami prenumeratas adresuokite:
LIET. ŠVIET. KNYGYNAS,
3106 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Dept. 2.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo $4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais budais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ru lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir Akušerka
ANIELĖ KAUSHILLAS
Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasite pagelbą. Patarimas dovanai.
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Tel. Yards 4951
3252 So. Halsted St.

Jus
Galite Buti Išgydytas
Ar sergate? Mes jums pagelbėsime. Patarimas dykai ar jus čia gydysites, ar ne, Kokia yra jusų liga? Ar geri yra jusų inkstai — — turite strėnų skausmus? Ar turite skilvio ligą, gasų, rugštumų ir nesijaučiate gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių — turite su kraujais kosulį, krutinės skaudėjimą? Ar turite didelį persišaldymą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus ir fistulą? Ar kenčiate nuo rupturos? Ar turite ant veido spuogus, išbalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigė, pavargęs iš ryto, galvosukį, apsivėlusį liežuvį? Prašalinkit nervingumą — apsisaugokit neurastenijos, ji silpnina visus nervus. Nėreikės jums daugiau kentėti — ateikite ir pasimatykite su mumis tuojau.
Daktarai Kopczynski ir Schweers
Ofisas
1112-1114 Milwaukee Av.
Tel. Haymarket 4376
Viršui Hatterman ir Glantz Banko
Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 12 dieną
Specialistai chroniškų, nervų, kraujo, odos ir šlapumo ligų.

X-RAY EGZAMINACIJA $1.00
Vyrai ir moterys ne žiurint kaip ilgai jųs kenčiate ir ką kiti daktarai pasakė jums, ateikite ir tegul X-Ray pasako tiesą. Mokslišką egzaminavimas su modernišku X-Ray prašalina klaidas — suteikia geras informacijas, nes yra matomi sergantys organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusiimti rubų.
Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthma, odos ligas, rupturą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chroniškas arba privatiškas ligas? Jei norite gerų pasekmių, ateikite tuojau. Visi vėliausi čiepai ir serum yra suteikiama, įskaitant "606 arba 914" nuo kraujo užnuodijimo.
"Kraujas yra gyvenimas". Intro-Venous įčirškimas (į kraują), suteikia gerą pagelbą tukstančiams sergančių. Puikus gydymas bile nuo kokios ligos kur tik dasiekia kraują. Nežiurint kiek jus išleidote ir nieko negelbėjo, ateikite ir gaukite tiesą išgydyme. Atsineškite šį skelbimą su savim ir gausite dykai kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.
Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Panedėly, seredoj ir subatoj nuo 9 ryto iki 8 v. nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 dien.
CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. E. V. Heaton, Direktorius
505 S. State St, kampas Congress,
2 augštas, Chicago, Ill.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 5 pusl.)

Birutės metinis koncertas

Birutės koncertas, metinis tradicinis Birutės koncertas, Birutės šventė. Taip visa muzikališkoji Chicagos publika kalbėjo. Ir štai pereito sekmadienio vakarą, nepaisant kad buvo tikra vasaros šiluma, traukte traukianti važiuoti į laukus, visi skubinosi į viršminėtą Birutės koncertą, taip kad 8 v. v. suvirš 500 chicagiečių sėdėjo ir žiurėdami į sceną su nekantrumu laukė kuomet birutiečiai išduos ekzaminą savo visų metų darbo.

Upas buvo publikos kuogeriausias, visi sveikina vienas kitą; čia ex-birutietis, čia naujienietis, čia katalikas, o ten da kitokis, — visi pamiršę apie savo įsitikinimus atėjo Birutės koncertan savo sielą atgaivinti.

Programas buvo gana įvairus, o jo išpildymui buvo pakviesti artistai geri.

Šiemet Birutė pateikdama mums šį koncertą nesugebėjo išrišti vieno keblumo, kurį turi kiekvienas artistas, — tai yra: ką dainuoti ir kurioj vietoj, idant gauti geidžiamus rezultatus. Pavyzdžiui, Vyrų Kvartetas, nors jame ir pats p. Kvedaras dainavo, netiko šiame su pretenzijomis programe; jis buvo silpnokas ir laimė dar, kad Dnieprovas savo puikių dainavimu žaibo greitumu atmainė blogą upą; tai buvo silpniausias programo numeris.

Taip pat buvo padaryta ir su Birutės choru. Triukšmingai birutiečius publika apdovanojo aplodismentais už jų gerą sudainavimą Sasnausko didelio veikalo "Siuntė mane motinėlė" ir Šimkaus "Sėdžiu po langeliu," bet jokio įspudžio nepadarė užbaigdami su nuolat per keletą metų girdėta daina iš "Cukrinio kareivio," nevykusiai versta lietuvių kalbon "Myliu aš tave vieną." Sudainuota ją gerai, bet gilesnio įspudžio nepaliko.

Choras dainavo gerai, bet jis nieko mums naujo nepateikė, išskiriant vieną numerį, kuris kaip tyčia, jiems silpnokai išėjo, tai Hoffmano pasakų "Naktis," bet lietuvių dainos išėjo puikiai.

Julė Širvaitė, dabar p-ia Gapšienė, mažai progreso tepadarė, matyt, romansas užėmė jos laiką.

Birutės vyrų choras, nepaisant kad dabar randasi begalo daug moderniškų kompozicijų, visgi pasiėmė nuo lentynos sudulkėjusią "raudoną knygutę" ir bereikalo mokinosi dainuoti "Pasveikinimą."

Sekė gausių aplodismentų lydimas musų jaunas pianistas M. Yuozavitas. Jis labai didelį progresą padarė ir pavyzdingai išpildė sunkų kurinį "Scheso B. flatminor" Chopino.

Na, o musų Stogis jau visiškai ne tas, kokis jis pirmiau buvo. Jis jau sugavo dainavimo paslaptis, pas jį atsirado liuosumas balso, lankstumas ir dikcija žymiai gerinasi. Stogį chicagiečiai sveikina iš džiaugiasi jojo progresu. Jo prisirengimas didelės arijos iš "Don Carlos" Verdi buvo gražus, o taip pat "Ei uchniem" gana pasekmingai, su jausmu ir interpritacija buvo išpildytas.

Po jo sekė tas nelaimingas kvartetas, apie kurį jau minėjau ir po to sužavėjo visus Chicagos operos tenoras I. Dnieprov; po kiekvieno jo sudainavimo publika kėlė ovacijas ir jis upo pagautas dainavo net šešis kartus dideles kompozicijas rusų ir italų kalbose.

Kaip minėjau, užbaigė programą choras. Po to tęsėsi prie "tykaus" Sarpalio orkestro šokiai ir visi linksminosi ir linkėjo Birutei gero pasisekimo. Ant programo dviejomis eilėmis per visą puslapį buvo surašyti Birutės nariai-rėmėjai; jų skaičius siekia jau netoli šimto. Birutė tai chicagiečių idealas ir nenuostabu, kad ją chicagiečiai myli.

—Dailės Mylėtojas.

Jaunuolių Orkestras

Trečiadieny, spalio 8 d. įvyko Jaunuolių Orkestro pamokos. Nors jaunuoliai ir per visą vasarą tęsė pamokas, bet dabar ypač stropiai mokinasi, nes rengiasi prie koncerto, kuris įvyks gruodžio 6 d., Meldažio svetainėj.

Į šias pamokas atvyko ir kur kas daugiau tėvų pamatyti kaip jų sunai ir dukterys mokinasi. Užėjo ir Mark White Square policistas, kuris pasiklausęs kelioliką minučių pasakė, kad vaikai per pastaruosius dviejis metus padarė didelį progresą. Jis per atostogas dirbęs Washington parke, kur taipjau yra geras orkestras, bet esą vistiek Jaunuolių Orkestras yra per pusę geresnis už aną orkestrą. Jis ragino vaikus ir toliau stropiai lavintis.

Šiose pamokose dalyvavo 25 berniukai ir mergaitės — 18 smuikų, 3 kornetai, klarnetas, trombonas, pianas ir bugnas. Tikimąsi, kad sekamose pamokose dar daugiau jaunuolių dalyvaus.

Koncerto tikietai jau paruošti ir jų galima gauti pas visus jaunuolius ir jų draugus. Kaina 50c.

Aldona H. Trainiutė,
Jaun. Ork. korespondentė.

North Side

Naujienų num. 247 tulas Nary aprašydamas Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašelpos susirinkimą, buvusį spalio 12 d., Związek Polek svetainėje, bereikalingai prisimena praeities įvykius — Katilių, Viešį ir jų nuodėmes. Kad Katilius, Viešis ir da magaryčioms galima pridėti Jakštą su savo sėbrų burių "no good," tas tiesa, bet juk tas klausimas senai užbaigtas ir viršpaminėti draugai gavo už savo "griekus" tinkamą "pakutą." Jie tą "pakutą", anot J. Katiliaus — "su mielu noru priima." Na, ir tokiu budu tiems visiems nelemtiems klausimams buvo padėtas taškas.

Taipgi man neteko girdėti, kad Katilius, Jakštas, Viešys bei kai kurie kiti butų darę valdybai užmetimus, kada ėjo klausimas vienijimos su Kriaučių Kliubu, "kad valdyba išvogusi pinigus iš Chicagos Lietuvių Draugijos." Žinoma, jeigu šitoks kriminalis užmetimas butų buvęs, nėra abejonės, Narys butų apie tokias kalbas pranešęs valdybai, o valdyba butų žinojusi ką reikia su tokiais pliauškalais padaryti, butų pasielgta gana skaudžiai — Dėdė Samas už tokius vepeliojimus neglosto. Manau, kad perdaug bandoma laušti iš piršto arba iš šakalio norima priskaldyti vežimas. Kaipo faktą da turiu pridurti, kad Katilius su savo draugais balsavo už susivienijmą su Kriaučių Kliubu Chicagos Liet. Draugijos susirinkime, o Kriaučių Kliube nė Katilius, nė Viešys nepriklausė, todel pabloginti susivienijimo sąlygų negalėjo. O jeigu viens kits tuščiagalvis niekus kalbėjo, rodosi, nereiktų tą viską suversti ant bėdnos Katiliaus galvos.

Taigi man nesuprantama, ką turi bendrą primetimas Katiliui "naminėlės" su abelnais draugijos reikalais. Kiek man yra žinoma, Katilius nė jo vienminčiai girti į Chicagos Liet. Draugijos susirinkimus neateina, o jei kas iš jųjų bei iš musiškių burnelę "naminėlės" išsitraukia, tai kiekvieno privatis reikalas. Galimas daiktas, kad Katilius nėra "moralė višta," bet juk mes nė vienas nesam liuosi nuo įvairių ydų, tai kam daryti tokius skaudžius užmetimus ne savo pakraipos žmonėms, o ypačiai da tos pačios draugijos nariams?

Tokios pastabos gerbiamo Nario laikraštyje neturėtų rastis, nes panašios ryšies komplimentai naudos Chicagos Lietuvių Draugijai atnešti negali. Mums visiems reikia norėti ir mokėti palaikyti ramybę draugijoje, nes sėjimas audrų gerų vaisių neneša, o žalos gali išdygti gana daug. Kaipo nariai šitos didžios Chicagos Lietuvių Draugijos privalo gerbti vieni kitus bendrai dirbant draugijos labui. Kas negeistino, nesveikaus užgydykime viduje Draugijos, o kas gero, naudingo, pamokinančio — kalbėkime viešai ir savo pavyzdingais darbais lavinkime kitus.

Julius Mickevičius, pirm.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jųs galite prisirašyti prie NAUJIENŲ SPULKOS ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po dolerį kitą, nei nepatėmysit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIENŲ SPULKA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Kad išrinkus geriausį prezidentą rengiamos prakalbos sekančiose vietose.

Pėtnyčioj, October 17 d. Mildos svetainėj, 3144 So. Halsted St. Pradžia 7:30 v. vakare. Kalbės geriausi kalbėtojai lietuviškai ir angliškai. Kviečia visus skaitlingai atsilankyti

Lietuvių La Follette Komitetas

Cicero. — 10 metų apvaikščiojimo koncertą rengia Lietuvių Raudonos Rožės Pašelpos Kliubas iš Cicero. Įvyks subatoj, spalio 18 d., Lietuvių Liuosybės svet., 14th St. ir 49th Ct., Cicero, Ill. Subatoje bus koncertas ir šokiai, nedėlioj — šokis. Kviečia visus.

—L. R. R. Kliubas.

NORTH SIDE. — Linksmą balių rengia North Sides Draugijų Saryšis palaikimui Viešo Knygyno, nedėlioje, spalio 19 d., Liuosybės Svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Pradžia 7:30 val. vakare.

Vietos ir apielinkės lietuviai, jauni ir seni visi atsilankykit į šį balių. Tai bus vienas smagiausių balių kuriame smagiai laiką praleisit.

— Komitetas.

Šeštadieny, Spalio 18 d., Keistučio Kliubo Dramos Skyrius stato scenoje puikų veikalą "KARALAITĖ TIKROJI TEISYBĖ". Lošimas įvyks McKinley Park svetainėje, prie 38-tos ir Western gatvių. Pradžia lygiai 7:30 val. vakare.

Visus nuoširdžiai kviečiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

— Rengimo Komitetas.

Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašelpos valdybos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 20 d. Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave., 7:30 val. vak. Visi valdybos nariai malonėkite susirinkti laiku.

— X. Šaikus.

Pirmyn Mišraus Choro Eglė Žalčių Karalienės dainų repeticijos įvyks sekmadienį, spalio 19 d., 2 val. po pietų, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave., dainininkai malonėkite susirinkti laiku.

— Komitetas.

Generališkos repeticijos Eglė Žalčių Karalienė įvyks antradienį, spalio 21 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave., 7:30 val. vak. Visi dainininkai ir lošėjai malonėkite susirinkt laiku.

— Komitetas.

PASARGA.

NESIGARSINANTIEMS

Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos į 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko apimtų vietų nėra priimami. Visi Naujienų draugai prašomi pranešti Naujienų ofisan apie einančius streikus, idant Naujienų darbininkai geriaus galėtų žinoti, kaip elgtis su priduodamais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, biznių, automobilių, rakandų, kambarių jieškojimai, apsivedimai, asmenų jieškojimai ir t.t. turi but iš kalno apmokami

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo abejotini, Naujienų administracija palieka teisę jų netalpinti, kol neištirs jų teisingumo, ir grąžinti pinigus, jeigu apskelbimo turinys neatsakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsint į sekamos dienos Naujienas, turi priduot savo paskelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKOME sesers Marijonos Mielinauskienės po tėvais Pakulaitė taipgi ir jos dukters Evos Mallet. Paeina Žydikių parapijos, 18 metų tam atgal ji gyveno Haverhill Mass. po to ji išvažiavo nežine kur, girdėjau kad buk kur apie Chicago. Jeigu seserėlė dar gyva meldžiu atsišaukti, arba kas žino apie ją pranešti už ką busiu labai dėkinga, brolis K. Kazlauskas ir sesuo Pelegija Kukienė 1739 So. Halted St. Chicago, Ill.

EMILIJA JANKELIUNIENĖ, apie 2 metai atgal gyvenusi 3406 S. Union Ave. Chicago, Malonės atsišaukti reikale brolio Jurgio Norkaus, 84 Crystol St., Brooklyn, (East New York) N. Y. ir sesers Sušinskienės, 636 Driggs Ave., Brooklyn, (Williamsburg) N. Y. P. Sinkus, 3430 Emerald Ave., Chicago.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ

Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už $4. Automobilių trokų patarnavimas Chicagoj ir apielinkėj. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

PAGRAŽINAM NAMUS

Ar Tamistai yra reikalas savo namą — maliavoti, dekoruoti, kalsimuoti, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirma negu duosi kitam virš pažymėtą darbą, atsiklauskite kainos pas mus.

Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO.,
3149 So. Halsted St.,
Tel. Yards 7282.

ATYDA NAMŲ SAVININKAMS

Katrie neturite elektros šviesos name, pasiskubinkite paduoti orderius, nes nuo November 1 bus brangiau 25%.

A. L. GOSCIEWICZ,
(Licensed Contractor)
5109 W. 30 St., Cicero, Illinois.
Phone Cicero 3542

Automobilių Malevotojas

Atlieku aukštos ryšies darbą gerai, greitai ir už nebrangią kainą. Kam reikia automobilius maliavoti — kreipkitės.

AUTOMOBILE PAINTING SHOP
Prop. Joseph W. Ažukas
751-753 W. 54th Place
Tel. Boulevard 0312

RINKIMŲ KAMPANIJA

Draugai, kurie norėtumėte platinti La Follette rinkimų Agitacijos Literaturą, tai galite gauti

AUŠROS KNYGYNE,
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠRENDAVOJIMUI

RESTAURANTAS ant rendos arba pardavimo. Išdirbta vieta ir daro gerą biznį.
Atsišaukite
524 W. 37 St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI ruimas vienam ar dviem vyrams, elektra, maudynes, vieta švariai, užlaikoma ir gera del gyvenimo, prie mažos šeimynos.
Kreipkitės,
2942 Parnell Ave.
2 lubos

JIEŠKO DARBO

PAIEŠKAU darbo prie namų gali buti vienas ar du vaikų. Turiu gerą patirimą, atsišaukit
Zofija Michalik
1310 N. Oakley Blvd.
Bas. front

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA —
Indų plovėjų, nedėliomis nereikia dirbti.
Atsišaukite
4169 So. Halsted St.

REIKIA patyrusios merginos prie virimo valgių, kuri kalba angliškai, privatis kambarys ir vana, South Side. Reikia paliudymo. Gera alga. 4849 Ellis Ave. Tel. Oakland 6684.

REIKALINGA veiterka į restaurantą dirpti. Geros darbo sąlygos.
Kreipkitės
2404 So. Indiana Ave.

REIKIA merginos patarnavimui prie stalų katalikų restauracijoj ir valyti augštai kambarius.
718 W. Adamas St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA patyrusių operatorių, darbas prie rain kautų.
Atsišaukite
EASTERN RAIN COAT CO.
913 W. Roosevelt Rd.

REIKIA VYRŲ

Reikia 10 vyrų švariam darbui. Jei jųs turite norą dirbti, čia yra didelis uždarbis. Nuolat darbas ir gera proga ateičiai, kaipo organizatorius prie didelės įstaigos. Tai yra jusų proga turėsite darbą iš kurio jųs džiaugsites ir didžiuosites juo. Reikia paliudymų. Atsišaukite asmeniškai Room 210, 58 W. Washington St.

STAKO SALESMANŲ
Pardavinėti staką teatre, kuris dabar yra pastatytas ir remiamas vietinės bankos. Uždirbsite $200 į savaitę. Telefonuokite Mansfield 6985.

REIKALINGAS vaikinas į kavinę, geistina, kad butų dirbęs valgykloj, kad žinotų apie valgių gaminimą. Kreipkitės,
1616 So. Halsted St.

REIKIA darbininko ant farmos patyrusio, turi mokėt karves milšti, nemunšainierius; geros sąlygos, pastovus darbas.
Kreipkitės laišku
MR. FARMER
R. 1, Box 15, Hinsdale, Ill.

REIKALINGAS bučeris mokantis gerai savo darbą.
Kreipkitės
3657 So. Halsted St.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA automobilius Durant Sport Touring 1923, mažai vartotas, gerame padėjime, parduosiu pigiai; Klauskit bučernėj nuo 12 val. iki 7 vakare, 729 W. 18 St., Chicago.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI Dry Goods krautuvė, labai geroje vietoje, nėra kompeticijos, sykiu ir namas, del informacijų pasimatytykit su savininku, 4315 W. 63 St., Phone Prospect 8124.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė su namu, 4 kambariai pagyvenimui prie krautuvės. Namas randasi geroj vietoj ir daro gerą cash biznį. Kaina $5200. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
Atsišaukite
10525 Hoxie Ave., So. Chicago, Ill.
Phone Saginaw 3624

ATIDUOSIU savo gražų grojiklį pianą su roleliais, jei imsite tuojau atiduosiu už $120. Atsišaukite dieną arba vakare, pinigais arba išmokėjimais. 1722 S. Ashland Ave., 1 augštas.

PARSIDUODA grosernė ir visokių smulkmenų, sena vieta, išdirptas biznis, 4 ruimai gyvenimui. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos.
Atsišaukite
3443 So. Auburn Ave.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė. Turiu parduoti greitai. Parduosiu už teisingą pasiulymą. Pardavimo priežastis, liga. Wm. B. Jarchow, 4300 S. Mozart St.

PARDAVIMUI geras kvietkų biznis, pigiai. Priežastis pardavimo, liga. Išmokinsiu kaip daryti biznį.
Telefonuokite Boulevard 1958

BRIGHTON PARK
Mes turime dvi grosernes ir bučernes pardavimui. Viena su namu, todel vieną jų turime parduoti. Galite pasirinkti, kurią tik norite. Taipgi turime gerą ice boxą ant pardavimo. 2614 W. 42nd St., Telefonas Lafayette 3713.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė.
Atsišaukite
6010 So. Kedzie Ave.
Tel. Republic 6788

PARDAVIMUI

GROJIKLIS PIANAS

Turiu parduoti savo $800 vertes grojiklį pianą, su benčiumi ir 100 muzikos rolelių už

$110

Turi but parduota pirm spalio 17 iš priežasties apleidimo miesto.
3324 N. Marshfield Ave.
netoli Belmont Ave.
Klauskite Mr. Roma piano

ST. STOČKUS,
Pranešu kad turiu daug skripkų antrarankių, kurios buvo pas mane paliktos kaipo užstatytos. Parduodu pigiai. Galit ir patis atsišaukti katrie man įdavėt muzikas, galėsit atpirkti atgal. Kreipkitės
3143 So. Halsted St.

PARDAVIMUI pečius kietų anglių visai naujas, kaina $150, dabar parduodu už $50. Kam reikalinga toks pečius, malonėkite atsikreipti
5924 S. Francisco Ave. (arti 59 St.)
Phone Republic 10816

DELICACY ir Grosernė, geriausiai įrengtas biznis, geroje vietoje, South Side, vėliausios mados įrengimas, frontas ir lubos virtolite, yra McCray Ice box, elektrinis maliklis, mėsai kapotuvas, cash registeris, computing svarstykles ir t. t. Daug augštos ryšies stako, pigi renda, garu šildoma, su gyvenimui kambariais, moderniška krautuvė, naujas namas, gera proga bile kam uždirbti daug pinigų, verta virš $3500, atiduosime už $1800 už viską, dalinais išmokėjimais, jei reikia, atsišaukite tiktai nuo 10 iki 5.
913 W. 69 St.
Netoli Peoria, 2 blokai į vakarus nuo Halsted St.

PARDAVIMUI bekernė puikioj vietoj. Parduosiu arba mainysiu ant namo. Turi buti parduota į trumpą laiką. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
4530 S. Honore St.
Tel. Lafayette 8583

PARDAVIMUI grosernė ir visokios rukytos mėsos, tabako, cigarų, išdirbta vieta. Rendos $35.00, 4 ruimai gyvenimui. Gausit bargeną.
Kreipkitės
1412 So. 49th Ave.,
Cicero, Ill.

PARDAVIMUI
RESTAURANAS.
148 W. 69 ST.

KAVALIERIAI
Pardavimui bučernė ir grosernė už pusę kainos, pigi renda, visokių tautų apgyventoj vietoj.
3401 W. 38 St.

PARDAVIMUI grosernė senas išdirptas biznis, 4 ruimai gyvenimui, gausit bargeną.
Kreipkitės
3336 Lowe Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Biznis senas išdirbtas. Kreipkitės
Naujienų Skyrius,
3210 So. Halsted St. Box 165

NAMAI-ŽEME

NAMŲ BARGENAI

6312 So. Western Ave.

Kurie ieškote pirkti ar mainyti NAMUS, LOTUS, FARMAS, BIZNIUS ir tt. Mes turime didelį pasirinkimą Namų, Lotų, Marquette Parko kolionijoj ir po visą SOUTH SIDĘ. Kas ko reikalaujate, atsilankykite į musų OFISĄ visais reikalais, o visuomet busite užganėdintais ir pasiskirsite tą ką jųs reikalaujate. Jei norite parduoti NAMUS, LOTUS, mes turime laukiančių pirkėjų.

Rozenski-Lemont & Co.
6312 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102.

PARDAVIMUI Northwest Side, tuščias lotas, labai geras, yra suros, vanduo, gasas ir cementiniai šalygatviai, viskas apmokėta. Galima statyti namą, parduosiu pigiai. Rašykit į Naujienas, Box 570

PRIIMSIME staką arba bonus mainais į biznio lotus, geroje apielinkėje, rezidencijos ir gatvekariai, galima statyti namus. Parduosime po vieną arba daugiau. Kaina labai pigi. Ta yra kam nors labai gera proga. Naujienos, Box 568

NAMAI-ŽEME

BUNGALOW

4 kambarių bungalow, greitai augančioj kolonijoj, suburb, 2 blokai nuo stoties, prie Burlington geležinkelio. Yra vanduo, gasas, elektra, cementinis kelias ir viskas išmokėta, $400 įmokėti kitus po $35 į mėnesį, įskaitant palukanas, labai pigiai už pinigus.

M. PETROWSKIS,
17 E. 61st St.
Phone Normal 7691

PARDAVIMUI 2 augštų murinis namas, 3-6 kambarių flatai ir krautuvė, yra elektra, gasas, vana kiekviename flate. Renda pigi, $100 į mėnesį. Gera vieta del grosernės, bučernės arba restaurano, tiktai $8500, lengvais išmokėjimais.

GLEESON & O'CALAHAN
654 W. 37 St.

PARDUOSIU AR MAINYSIU 2 flatų muro naujas namas Brighton Parke, puikus, šviesus kambariai, garu šildomas. Parduosiu pigiai ar mainysiu ant mažo namo ar kokio biznio. Atsišaukite
2722 W. 39th St.
1-mas floras

NAUJAS 5 kambarių murinis bungalow, didelis su grindimis augštas, kuriame galima padaryti 2 arba 3 kambarius, kieto medžio grindys, aržuolo trimingai, įmurytos maudynes, uždaromi miegojimui porčiai su francuziškomis durimis, cash reikia $1200, kitus kaip rendą, kaina $6975.
EDWARD DUBSKY, JR.
2138 So. 56th Ave.
Cicero, Ill.

ANTRAS RUDENS BARGENAS

40 akrų geros žemes, 6 kambarių stuba, 7 akrų girios, 10 akrų kornų, maža barnė ir kiti budingai, 4 mylios į miestą, ant žvyrinio kelio, 2 geri arkliai, 1 karvė, 3 kiaulės, 60 vištų, Fordo mašina ir visi padargai ir rakandai, $2400.

Stock farma, molis ir juodžemis, 120 akrų, 7 kambarių stuba gera, 5 barnes, 19 akrų girios, arti mokyklos ir štoro, ant gero kelio, 4 mylios į miestą, 6 akrai sodno, upė bėga, žemė ir budinkai $5500, įmokėti $2500.

Šitos farmos turi but parduotos iki Octoberio 25, klausk
P. D. ANDREKUS,
Pantwater, Mich.

PARDAVIMUI 5 kambarių murinė cottage, yra karštas vanduo, vana, elektra, aržuolo triimngai ir grindys, užbaigtas sklepas, Union Ave., netoli 37 St., kaina $4200.
Atsišaukite
IGNATIUS CHAP & CO.,
31st at Wallace St.,
West Thirty First State Bank Bldg.

PARDAVIMUI biznio lotas, 25x125, ant 69th St. prie Western Ave. Parduosiu labai pigiai. Priežastis pardavimo nesveikata.
Atsišaukite
2517 W. 39th Pl.
Antros lubos

PARDAVIMUI geras namas, Brighton Parke, mainysiu ant loto arba ant automobilio, atsišaukit pas savininką.
2306 Blue Island Ave.
Tel. Canal 6772

MORTGEĆIAI -PASKOLOS

MES padarome ir perkame antrus morgičius siekiančius $200 iki $5000.00, lengvais išmokėjimais už 6% palukanų ir mažą komišiną. Taipgi perkame kontraktų dokumentus.
LOUIS STERN & CO.,
Suite 1029 — Burnham Bldg.
160 N. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dressmaking ir Millinery

Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numažinimas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

VYRAI, mokykitės barberystės. Apsimoka. Mokiname vakarais, trumpas kursas. Vietos laukia. Musų katalogas aiškina, kaip jųs galite uždirbti, kuomet mokinatės. Kaip uždirbti daug pinigų. Prašykite katalogo.
MOLER BARBER COLLEGE
105 S. Wells St., Chicago, Ill.

AUDITORIUM ŠOKIŲ MOKYKLA

Utarninkais ir Pėtnyčioms 14 ir 16 Spalio. Mokytojas J. Jakubonis ir pagelbininkes merginos, išmoksit šokti vėliausios mados šokius gerai ir greitai. Ateikit persitikrinti į Mildos svetainę.
3142 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4402